

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ „СТЕФАН КАРАДЖА“ ГРАД ЕЛХОВО

**ПРАВИЛНИК
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ПГ“СТЕФАН КАРАДЖА“
през учебната 2023/2024 г.**

Правилникът за дейността на училището е приет на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 14/12.09.2023 г.) и е утвърден със Заповед № 1007/13.09.2023 г. на директора на училището
ПДУ е актуализиран на заседание на педагогическия съвет Протокол № 7/08.01.2024г.
И утвърден Заповед № 299/10.01.2024г.

ГЛАВА I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ: Раздел I: Предмет на ПДУ

Чл. 1. Настоящият правилник е разработен съгл. чл. 28, ал. 1 т. 2 от ЗПУО и урежда устройството и дейността на ПГ по ПСТТ в съответствие със ЗПУО и подзаконовите актове по прилагането му, съобразно конкретните условия в училището.

Чл. 2. Правилникът е задължителен за директора, педагогическите специалисти, учениците и обслужващия персонал в ПГ „Стефан Караджа“, както и за лица, намиращи се на територията му.

Чл. 3. В началото на учебната година класните ръководители запознават родителите и учениците с настоящия правилник срещу подпись.

Раздел II: Принципи на училищното образование в ПГ „Стефан Караджа“

Чл. 4. (1) ПГ „Стефан Караджа“ базира политиката си освен на регламентираните в чл. 3 на ЗПУО принципи на училищното образование и на следните специфични принципи за сигурна образователна среда:

1. Позитивна култура и климат, които:

- Приемат различието и разнообразието и се базират на принципите на приобщаващото образование;
- Дават възможност за развитие на сигурна среда, в която децата отрито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието;
- Насърчават взаимоотношения на уважение сред цялата общност;

2. Ефективно лидерство;

3. Прилагането на цялостен институционален подход;

4. Споделено разбиране на насилието и тормоза и последиците;

5. Подкрепа и мотивиране на децата и служителите, в т. ч. информиране, обучение, консултиране, супервизия и изграждане на капацитет за справяне с насилието;

6. Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция (вкл. мерки по информиране), които:

- Развиват емпатия, уважение и резилианс сред децата;
- Ясно адресират агресивно поведение;
- Изграждат нулева толерантност към всички форми на насилие;

7. Системност и регуляреност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаи на насилие и тормоз;

8. Координация и последователни усилия от страна на ПГ „Стефан Караджа“ за изграждане на мрежа от взаимовръзки и взаимодействия за изграждане на по-сигурна среда;

9. Партньорство с родителите;

10. Непрекъсната оценка и проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз.

Раздел III: Цели на училищното образование в ПГ „Стефан Караджа“

Чл. 5. (1) ПГ „Стефан Караджа“, като образователна институция, си поставя целите на училищното образование, регламентирани в чл. 5 на ЗПУО.

(2) ПГ „Стефан Караджа“ провежда политики за повишаване на качеството на образованието и предотвратяване на ранното отпадане на учениците от училище.

Чл. 6. ПГ „Стефан Караджа“ осигурява условия за придобиване на средно образование и на професионална квалификация.

Раздел IV: Право на образование. Задължително училищно образование

Чл.7. (1). Всеки има право на образование и може да повишава образоването и квалификацията си чрез учене през целия живот.

(2) Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование.

Чл. 8. Училищното образование в ПГ „Стефан Караджа“ е задължително до навършване на 16-годишна възраст.

Чл. 9. (1) Задължителното училищно образование в ПГ „Стефан Караджа“ е безплатно за учениците.

(2) Училищното образование в ПГ „Стефан Караджа“ е безплатно и след задължителната училищна възраст в случаите, описани в чл. 9, ал. 2 от ЗПУО.

(3) На малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи или получили международна закрила по реда на Закона за убежището и бежанците, се осигурява безплатно образование и обучение в държавните училища в Република България при условията и по реда за българските граждани.

(4) Правото на безплатно образование се упражнява, като не се заплащат такси за обучението, осигурявано със средства от държавния бюджет и се ползва безплатно материалната база за обучение и за развитие на интереси и способностите на учениците. Не се заплащат такси и за явяване на държавни зрелостни изпити и на държавни изпити за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията.

(5) Извън случаите по ал. 2 граждани на трети държави, навършили задължителната училищна възраст, се обучават в ПГ „Стефан Караджа“ срещу заплащане на такси в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Чл. 10. (1) Училищното образование в ПГ „Стефан Караджа“ е светско.

(2) В ПГ „Стефан Караджа“ не се допуска налагането на идеологически и/или религиозни доктрини.

Чл. 11. (1) Всеки гражданин упражнява правото си на образование съобразно своите предпочтения и възможности в ПГ „Стефан Караджа“ по негов избор, доколкото в ЗПУО, в подзаконовите актове по прилагането му и настоящия правилник не е предвидено друго.

(2) Изборът по ал. 1 за малолетните се извършва вместо тях и от тяхно име от техните родители, а за непълнолетните – от учениците със съгласието на техните родители.

ГЛАВА II: ЕЗИК В УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ НА ПГ „Стефан Караджа“

Чл. 12. (1) Официалният език в ПГ „Стефан Караджа“ е българският.

(2) При усвояването на българския книжовен език се спазват разпоредбите на Глава II от ЗПУО и на Наредба №6/11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език.

ГЛАВА III: ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ

Чл. 13. (1) Държавните образователни стандарти са съвкупност от задължителни изисквания за резултатите в системата на предучилищното и училищното образование, както и за условията и процесите за тяхното постигане.

(2) Образоването в ПГ „Стефан Караджа“ се регулира от държавните образователни стандарти по чл. 22, ал.2, т. 2-4; т.6-14; т.16-19 на ЗПУО.

ГЛАВА IV: ПГ „Стефан Караджа“ КАТО ИНСТИТУЦИЯ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел I: Определения и статут

Чл.14. ПГ „Стефан Караджа“ е институция в системата на предучилищното и училищното образование, в която се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за завършване на клас и етап и/или за придобиване на степен на образование. ПГ „Стефан Караджа“ осигурява и условия за придобиване на професионална квалификация.

Чл.15. (1) ПГ „Стефан Караджа“ осъществява своята дейност въз основа на принципа на автономията и в съответствие с нормативните актове, като:

1. определя свои политики за развитието си в съответствие със законите на страната;
2. урежда устройството и дейността си с настоящия правилник в съответствие с ЗПУО и подзаконовите актове по прилагането му;
3. избира организацията, методите и средствата на обучение за осигуряване на качествено образование;
4. има определени свои училищни символи и ритуали в съответствие с принципите на националната идентичност и култура;

4.1. символи: лого, училищен химн и знаме;

4.2. ритуали за: откриване на учебната година, честване на националния празник 3-ти март, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището, изпращане на завършилите зрелостници, официално връчване на удостоверения завършен Първи гимназиален етап, дипломи за средно образование, свидетелства за професионална квалификация и свидетелства за правоспособност; награждаване на отличили се ученици и учители; поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме.

5. възпитава трайни навици за отдаване на почит и израз на национално самосъзнание и принадлежност към училищната общност чрез:

- a) изслушване на националния химн и химна на училището в тържествени за държавата и училището моменти;
  - b) поставяне на националния флаг на фасадата на училището
  - v) тържествено посрещане и изпращане на училищното знаме в тържествени за училището моменти.
6. участва в национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

(2) Автономията на ПГ „Стефан Караджа“ включва и правото да определя професиите/специалностите, както и самостоятелно да избира и съставя свои учебни планове, да разпределя учебната програма в зависимост от потребностите на учениците, да определя учебните предмети и да разработва учебните програми в случаите, предвидени в ЗПУО.

Чл. 16. ПГ „Стефан Караджа“ е юридическо лице с БУЛСТАТ: 000964237.

Чл. 17. ПГ „Стефан Караджа“ притежава обикновен собствен печат и печат с изображение на държавния герб, които се използват съгласно чл. 34 от ЗПУО и чл. 24, ал. 1 и 2 от Наредба № 8 от 11.08.2016 за информацията и документите в системата на предучилищното и училищно образование.

Раздел II: ПГ „Стефан Караджа“ като вид институция

Чл. 18. ПГ“Стефан Караджа“ е държавно училище.

Чл. 19. Според вида на подготовката ПГ“Стефан Караджа“ е неспециализирано училище.

Чл. 20. (1) Според етапа или степента на образование ПГ „Стефан Караджа“ като неспециализирано училище е гимназия (VIII – XII клас включително);

(2) Според съдържанието на подготовката по ал. 1, ПГ“Стефан Караджа“ е професионална гимназия.

Чл. 21. ПГ „Стефан Караджа“ е дневно училище.

Чл. 22. Като държавна институция в системата на предучилищното и училищното образование ПГ „Стефан Караджа“ се финансира от държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на образованието и науката.

ГЛАВА V: УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел I: Степени, етапи и видове училищно образование

Чл. 23. (1) Според степента училищното образование в ПГ“Стефан Караджа“ е средно.

(2) Обучението за придобиване на средно образование в ПГ“Стефан Караджа“ се осъществява от VIII до XII клас включително. През учебната 2023/2024 г. в ПГ „Стефан Караджа“ учениците от дневна форма на обучение са разпределени в 10 паралелки, които се обучават по следните професии/специалности:

-Производство на облекло от текстил

-Екскурзоводско обслужване

-Малък и среден бизнес

-Електрически машини и апарати

-Машини и съоръжения за заваряване

Чл. 24. (1) Според подготовката училищното образование в ПГ „Стефан Караджа“ е професионално.

(3) Професионалното образование се осъществява чрез общообразователна и професионална подготовка. То може да се допълва и чрез разширена /РП, РПП/ и факултативна/СИП/ подготовка.

Раздел II: Училищна подготовка в ПГ“Стефан Караджа“ – същност и съдържание

Чл. 25. (1) Училищната подготовка в ПГ“Стефан Караджа“ е съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на ученика в следващ клас, етап и/или степен на образование и свързани с постигане на целите на училищното образование.

(2) Според съдържанието си училищната подготовка в ПГ „Стефан Караджа“ е общообразователна и професионална.

(3) В ПГ“Стефан Караджа“ се извършва и разширена подготовка като част от общообразователната и от професионалната подготовки.

(4) Целите, съдържанието и характеристиките на общообразователната подготовка в ПГ“Стефан Караджа“, както и общообразователните учебни предмети се определят с Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка.

(5) Целите, съдържанието и характеристиките на видовете професионална подготовка в ПГ“Стефан Караджа“ се определят в Закона за професионалното образование и обучение.

Раздел III: Учебен план

Чл. 26. (1) Учениците от VIII, IX , X и XI клас се обучават по учебен план, утвърден от Наредба 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план. При спазване на разпоредбите на тази наредба ПГ“Стефан Караджа“ разработва свой училищен учебен план въз основа на избран рамков учебен план и типов учебен план за професионално образование без разширено и без интензивно изучаване на чужд език. Избраният типов учебен план се прилага за цялата степен на образование.

(2) Училищният учебен план се разработва в съответствие с интересите на учениците и с възможностите на училището, като за тази цел всяка учебна година училището предлага списък с учебни предмети за всеки един от класовете, от които учениците и техните родители/настойници посочват избраните от тях учебни предмети чрез попълване на заявления в края на предходната учебна година или при постъпването на ученика в училището.

(3) Училищните учебни планове в ПГ“Стефан Караджа“ се разработват въз основа на избраните типови учебни планове с участието на местния бизнес с цел осигуряване на по-големи възможности за организиране и провеждане на практическо обучение, обвързано с реалните

потребности и с възможностите на бизнеса, съгласуват се с обществения съвет, приемат се от педагогическия съвет и се утвърждават от директора за всяка учебна година за всяка паралелка.

(4) Училищният учебен план не може да определя условия и ред за завършване на етапи и степени на образованието.

Чл. 27. (1) В учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности, съгласно чл. 92, ал. 1, 3 и 4 от ЗПУО и организирани по ред и начин, описани в Раздел IV от Наредба № 10/01.09.2016 г. за организацията на дейностите в училищното образование, както и по един учебен час на класа, съгласно чл. 92, ал. 1, 2 от ЗПУО, при спазване на разпоредбите на Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркультурното образование и рамковите изисквания при организиране на час на класа, описани в Приложение № 5 към чл. 11, ал. 3 от същата Наредба.

(2) Обучението и дейностите по ал. 1 може да се осъществяват в блок от часове в зависимост от проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката.

(3) За организацията и съдържанието на часа на класа класният ръководител разработва, а директорът утвърждава годишен план в срок до 14.09. на съответната учебна година. Годишният план за часа на класа се изготвя в два еднообразни екземпляра на хартиен носител, като единият от утвърдените екземпляри се предоставя за съхранение в кабинета на заместник- директора по учебно производствената дейност от ЗДУПД, а другият се съхранява от класния ръководител в учителската стая. Срокът на съхранение на годишния план за час на класа е 1 година, след което се унищожава по установения в училището ред.

Чл. 28. (1) Всеки има право да завърши определен клас по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в ПГ „Стефан Караджа“.

(2) Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава.

Раздел IV: Организационни форми

Чл. 29. (1) Училищното образование в ПГ“Стефан Караджа“ се организира в последователни класове, при спазване разпоредбите на чл. 98 и чл. 99 от ЗПУО.

Чл. 30. Условията и редът за определяне на броя на паралелките, броя на учениците в тях, деленето на паралелките на групи в ПГ „Стефан Караджа“ се определят съгласно Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и в съответствие с ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Раздел V: Учебна година. Учебно и неучебно време

Чл. 31.(1) Учебната година, учебното и неучебно време в ПГ“Стефан Караджа“ се организират по ред и начин, описани в Раздел V на ЗПУО и при спазване на Глава Втора, раздел I, II и IV от Наредба 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

Чл. 32. (1) Продължителността на учебния час за всички видове подготовка в ПГ“Стефан Караджа“ е определена при спазване на чл. 7, ал. 1, т. 3, 5 и 6 от Наредба 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование:

1. четиридесет и пет минути – в VIII–XII клас;
2. четиридесет и пет минути - по учебна и лабораторна практика;
5. шестдесет минути - по производствена практика.

(2) Продължителността на учебния час по ал. 1, т. 1 се отнася също за часа на класа и за часа за организиране и провеждане на спортни дейности.

Чл. 33. (1) При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час по чл. 32 може да бъде намалена до 20 минути от директора на училището със заповед.

(2) В случаите по ал. 1 директорът на училището уведомява началника на РУО до края на учебния ден, за който се отнася намалението.

Чл. 34. (1) Организацията на учебния ден в ПГ“Стефан Караджа“ е полуудневна.

(2) Полудневната организация на учебния ден включва от 4 до 7 учебни часа, провеждани по седмичното разписание и почивките между тях.

(3) Полудневната организация на учебния ден се осъществява преди обяд.

Чл. 35. (1) След всеки учебен час се осигурява почивка на учениците.

(2) Почивките между учебните часове в ПГ „Стефан Караджа“ се определят от директора и са с продължителност 10 минути, с изключение на почивката между третия и четвъртия учебен час, която е с продължителност 20 минути при спазване на следното дневно разписание на часовете:

1. Начало на учебния ден – 8.00 часа

2. Край на учебния ден – 14.30 часа

3. Начален и краен час за провеждане на учебните часове:

1 час 8⁰⁰ ч. – 8⁴⁵ ч.

2 час 8⁵⁵ ч. – 9⁴⁰ ч.

3 час 9⁵⁰ ч. – 10³⁵ ч.

4 час 10⁵⁵ ч. – 11⁴⁰ ч.

5 час 11⁵⁰ ч. – 12³⁵ ч.

6 час 12⁴⁵ ч. – 13³⁰ ч.

7 час 13⁴⁰ ч. – 14²⁵ ч.

(3) В ПГ „Стефан Караджа“ по решение на педагогическия съвет на училището се организират последователни учебни часове без почивка по учебна и производствена практика

1. Учебна практика с 3 часа на учебен ден – 3 последователни учебни часа без почивка. Почивка след третия час – 40 мин, в случай че съгласно седмичното разписание на часовете единият от учебните часове е третия учебен час за деня. В останалите случаи почивката е от 30 мин.

2. Учебна практика с 4 часа на учебен ден – 2x2 последователни учебни часа без почивка. Почивка след всеки проведени два последователни часа – 20 мин., а в случай че съгласно седмичното разписание на часовете единият от двойката учебните часове е трети учебен час за деня почивката е от 30 мин.

3. Учебна практика с 5 часа на учебен ден – Първите три, от които, като 3 последователни учебни часа. Почивка след третия час – 40 мин. и двойка последователни учебни часове с почивка след втория час – 20 мин.

4. Производствена практика в X ,XI и XII клас:

- първите 4 дни по 7 часа дневно, като 2x2 последователни учебни часа без почивка и 1x3 последователни учебни часа без почивка. Почивка между първата двойка последователни учебни часове - 10 мин.; почивка след втората двойка последователни учебни часове – 20 мин.

При 7 часа дневно: Начало: 8.00ч

1 и 2ч 8.00- 10.00ч

Почивка: 10min

2 и 3ч 10.10-12.10ч

Почивка 20min

4,5 и 6ч 12.30-15.30ч

- следващите 6 дни по 6 часа дневно, като 2x3 последователни учебни часа без почивка.

Почивка - 30 мин..

При 6 часа дневно: Начало 8.00ч

1, 2 и 3ч 8.00- 11.00ч

Почивка: 30min

4,5 и 6 ч 11.30-14.30ч

5. Учебните часове в час на класа в X-те и XI-те класове по тема: „Военно обучение и защита на родината“ по Приложение № 5 към чл. 11, ал. 3 на Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданско, здравното, екологичното и интеркултурното образование се провеждат като 5 последователни учебни часа в един и същи ден с посещение в Музей на бойната слава – град Ямбол по допълнителен график, съгласуван с Военно окръжие – Ямбол. В дневника на съответната паралелка всяка от петте теми се вписва в съответния ден и час, в който темата е планирана в годишния план за часа на класа.

Чл. 36. (1) Учебните часове от училищния учебен план се разпределят за всяка отделна паралелка за всеки учебен ден от учебната седмица в седмично разписание за всеки учебен срок, изгответо и утвърдено при спазване на Наредба № 10 от 19.06.2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания.

Чл. 37. (1) За определен учебен ден директорът на училището може със заповед да определи различно от утвърденото седмичното разписание разпределение на учебните часове в случаите по чл. 12, ал. 1 от Наредба 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

(2) В заповедта на директора по ал. 1 задължително се описват обстоятелствата, наложили определянето на различно от седмичното разписание разпределение на учебните часове в учебния ден.

(3)УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ ОТ РАЗСТОЯНИЕ В ЕЛЕКТРОННА СРЕДА (ОРЕС) за ОТДЕЛЕН УЧЕНИК

Обучението се осъществява чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии, тъй като обучаващият и обучаемите не се намират физически на едно и също място;

- Включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и оценяване;
- Извършва се от учителите в рамките на уговорената продължителност на работното им време, като изпълнението на нормата преподавателска работа се ureжда в държавния образователен стандарт за нормирането и заплащането на труда.

Условия и ред за организиране на обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС):

3.1. Обучение от разстояние в електронна среда за не повече от 30 учебни дни по избор на ученика при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО (чл. 115а, ал. 3 от ЗПУО; чл. 40а, ал. 3 от Наредба № 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование):

- Осъществява се за ученик, записан в дневна, вечерна, задочна, индивидуална или комбинирана форма на обучение, както и в дуална система на обучение, който по здравословни или други уважителни причини, удостоверени с документ, не може да посещава училище.
- Подава се заявление до директора на училището. Към заявлението се прилага декларация от родителите за осигурени условия за провеждане на обучението и медицински документ – при здравословно причини, при които ученикът не може да посещава училище.
- Директорът информира родителят за възможността училището да осигури ОРЕС не по-късно от следващия работен ден след подаване на заявлението.
- За включване на ученика в обучение от разстояние в електронна среда директорът на училището, в което е записан ученикът, издава заповед.
- Обучението от разстояние в електронна среда започва до 7 работни дни от датата на подаване на заявлението.
- До решаване на въпроса за преминаване към обучение от разстояние в електронна среда ученикът може да не посещава присъствените учебни занятия в училището, а училището, в което е записан, му осигурява обща подкрепа от разстояние в електронна среда по съответните учебни предмети.

3.2. Обучение от разстояние в електронна среда за повече от 30 учебни дни до края на извънредната епидемична обстановка (чл. 115а, ал. 4 от ЗПУО; чл. 40а, ал. 4 от Наредба № 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование):

- Осъществява се за отделен ученик в дневна, индивидуална или комбинирана форма на обучение до края на извънредната епидемична обстановка:
  1. ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето му;
  2. ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето на лица, с които той живее на един адрес;
  3. по избор на ученика или родителя при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО и след разрешение на началника на регионалното управление на образованието.
- Подава се заявление до директора на училището. Към заявлението се прилага декларация от родителите за осигурени условия за провеждане на обучението и медицински документ по т. 1 и т. 2. Към заявлението се прилага декларация от родителите за осигурени условия за провеждане на обучението.
- По т. 3 се повдева заявление чрез директора на училището до началника на регионалното управление на образованието. Към заявлението се прилага декларация от родителите за осигурени условия за провеждане на обучението.
- В деня на подаването на документите по т. 3 директорът на училището ги изпраща до началника на РУО заедно с информация за успеха, отсъствията и ангажираността на ученика в процеса на обучение за предходната учебна година и до момента, ако ученикът се е обучавал в същото училище.
- Началникът на регионалното управление на образованието разрешава обучение от разстояние в електронна среда за ученика по т. 3 в срок 3 работни дни от датата на подаване на заявлението относно възможността за осигуряване на обучението и уведомява родителя и директора на училището.
- За включване на ученика в обучение от разстояние в електронна среда директорът на училището, в което е записан ученикът, издава заповед след получаване на разрешението от началника на РУО.
- Обучението от разстояние в електронна среда започва до 7 работни дни от датата на подаване на заявлението.
- До решаване на въпроса за преминаване към обучение от разстояние в електронна среда ученикът може да не посещава присъствените учебни занятия в училището, а училището, в което е записан, му осигурява обща подкрепа от разстояние в електронна среда по съответните учебни предмети.

3.3. Прекратяване на обучението от разстояние в електронна среда:

Обучението от разстояние в електронна среда се прекратява:

1. по желание на ученика при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО;
2. при повече от 5 учебни дни, в които ученикът е отсъствал без уважителни причини или не е бил ангажиран с процеса на обучение;
3. при неизпълнение на поетите от родителя с декларацията задължения.

В ПГ“Стефан Караджа“ обучението от разстояние в електронна среда се осъществява синхронно чрез Shkolo.bg.

Чл. 38 (1) Неучебното време включва:

1. Официалните празници по чл. 154, ал.1 от КТ;
2. Ваканциите;
3. Неучебни дни при условията и по реда на чл. 105, ал.1, 3, 4, 5 от ЗПУО.

(2). През учебната година учениците ползват есенна, коледна, междусрочна, пролетна и лятна ваканция, чийто начало и край, с изключение на лятната ваканция, се определят със заповед на министъра на образованието и науката, както следва:

- 28.10.2023 г. – 01.11.2023 г. вкл. есенна
23.12.2023 г. – 02.01.2024 г. вкл. коледна
03.02.2024 г. – 05.02.2024 г. вкл. Междусрочна

30.03.2024 г. – 07.04.2024 г. вкл. пролетна за VIII – XI клас
05.04.2024 г. – 07.04.2024 г. вкл. пролетна за XII клас
(3) За неучебни дни през учебната 2023-2024 година със заповед на министъра на образованието и науката са обявени:

17.05.2024 г. ДЗИ по БЕЛ

20.05.2024 г. втори ДЗИ

19.06.2024г. НВО по БЕЛ в края на VII клас

21.06.2024г. НВО по математика в края VII клас

(4) За неучебни, но присъствени дни през учебната 2023-2024 година със заповед на директора и след решение на педагогическия съвет са обявени:
- 13 май 2024 г. – патронен празник на ПГ“Стефан Караджа“

Чл. 39. (1) Съобразно очакваните резултати от обучението по отделните учебни предмети по време на учебната година учениците от ПГ“Стефан Караджа“ може да участват в организирани прояви, изяви и мероприятия и организирано да посещават обществени, културни и научни институции които посещения не са предмет на уреждане от наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма.

(2) Ред и начин на организиране на посещенията на природни обекти, прояви, изяви и мероприятия в обществени, културни и научни институции на територията на гр. Елхово

1. Организаторът - педагогически специалист или представител на друга организация подава мотивирано писмено предложение до Директора на ПГ“Стефан Караджа“ най-малко 5 дни преди посещението.

2. Заявлението задължително съдържа информация за целта, времето и мястото на посещението, списък на учениците (трите имена, дата на раждане, клас), придружаващите лица, начина на придвижване до обекта и маршрута, инструктаж за безопасност при провеждане на организираното посещение, проява, изява или мероприятие;

3. Организираното посещение, проява, изява или мероприятие се провежда след положително становище на директора.

4. До 3 дни преди провеждане на организираното посещение, проява, изява или мероприятие директорът издава заповед, в която определя ръководител на организираното посещение, проява, изява или мероприятие.

5. Преди провеждане на организираното посещение, проява, изява или мероприятие, ръководителят извършва инструктаж на участниците срещу подпись. Подписаният инструктаж е неразделна част от документацията.

6. След приключване на организираното посещение, проява, изява или мероприятие ръководителят на групата, комплектата документите по организацията и провеждането на същото и ги предава на съхранение при техническия секретар на училището за срок от 1 година, а след това подлежат на унищожаване по установения в училището ред.

(3) Посещението и/или участието в прояви, изяви и мероприятия, организирани от други институции и провеждани в гр. Елхово, се разрешават от директора на ПГ „Стефан Караджа“ по реда и начина, определени в ал. 2.

(4) За всички дейности по организирано извеждане на ученици от населеното място на училището освен документите по ал. 2 се изисква и информирано писмено съгласие на родител.

1. Ръководителят на групата предоставя на родителите чрез учениците бланка по образец на училището на декларация за информирано съгласие, не по-късно от 10 дни преди провеждане на дейността по организираното извеждане на учениците от града.

2. Декларациите по точка 1 се връщат на ръководителя на групата от ученик или негов родител не по-късно от 6 дни до провеждане на организираното извеждане от града.

3. Декларацията по т. 1 включва: Име на родителя; име на ученика; дата на която ще се провежда, организираното извеждане на учениците от града, място на посещение, начален час и подпись на родителя.

4. Декларациите за информирано писмено съгласие се съхраняват в досието на организираното посещение, проява, изява или мероприятие, заедно с останалите документи от комплекта.

(5) Посещението и/или участието в прояви, изяви и мероприятия, организирани от други институции и провеждани извън гр. Елхово, се разрешават от директора на ПГ „Стефан Караджа“ по реда и начина, определени в ал. 2 и ал.4

Чл. 40. (1) Ученически туристически пакети и свързани туристически услуги в училищното образование, които се провеждат въз основа на склучен договор между туроператор и директора на ПГ „Стефан Караджа“ под формата на детски лагери, екскурзионно летуване, с походи, училища сред природата, ски ваканции, обучения по зимни спортове и други пътувания с „Стефан Караджа“ при спазване на разпоредбите на чл. 15а от Наредба 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

(2) За провеждането на културно-развлекателни мероприятия, екскурзии, летни лагери и зелени училища, учителят-ръководител отправя искане за писмено разрешение от директора, най-малко 3 седмици преди провеждането, ако е свързано с пътуване извън града и най-късно 5 дни преди провеждането в рамките на града. Представя цялата изискуема писмена документация по Наредбата за детските и туристически пътувания с обща цена, инициирани от детските градини, училищата или центровете за подкрепа за личностно развитие.

(3) При участие на учениците в регионални, национални и други състезания, учителят, придружаващ училищния отбор, е длъжен да подготви следните документи: списък на отбора с отбелязан клас на обучение и ЕГН на състезателите, подписан от учителя-ръководител и директора на училището и заверен с училищния печат; лична карта, паспортили акт за раждане за ненавършилите 14 години; лична ученическа карта; ксерокопие на личните ученически карти, заверено от директора на училището /подпис и печат/; документ за предварителен медицински преглед с вписани дата и място на прегледа, името и печата на лекаря, както и състезанието, за което е извършен прегледът; застрахователна полица „Злополука“, отборна по вид спорт, осигуряваща застрахователна защита на отбора.

Раздел VI : Форми на обучение

Чл. 41. (1) Училищното обучение в ПГ „Стефан Караджа“ се осъществява в дневна и самостоятелна форма на обучение по решение на педагогическия съвет на училището.

(2) Условията и редът за организиране и провеждане на осъществяваните в училището форми на обучение се определят с настоящия правилник и се публикуват на интернет страница на училището.

(3) Ученник не може да се обучава в две или повече форми на обучение едновременно.

Чл. 42. (1) Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 12, ал. 2 на ЗПУО.

(2) Формата на обучение се препоръчва от екипа за подкрепа за личностно развитие, в случаите, описани в чл. 31, ал. 2 на Наредба 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

(3) Учениците в дневна форма на обучение се записват по реда на държавния план-прием.

Чл. 43. (1) Ученици, които се обучават в дневна или самостоятелна форма на обучение, могат да променят формата на обучението си преди началото на учебната година.

(2) Промяната на формата на обучение се допуска по време на учебната година, когато се преминава от дневна в самостоятелна форма на обучение;

(3) За промяна на формата на обучение директорът издава заповед.

Промяната на формата на обучение се допуска и по време на учебната година при спазване на чл.32 ал.2 от наредба 10 за организация на дейностите в училищното образование.

Чл.44.(1) Дневна форма на обучение се организира за паралелки или групи в учебни часове през учебния ден и включва обучението на учениците по учебни предмети или модули по училищен учебен план.

(2) В дневна форма на обучение се включват спортните дейности и часа на класа.

(3) В ПГ“Стефан Караджа“ дневна форма на обучение се провежда както следва:

1. При 6 учебни часа дневно от 08.00 ч до 13.30ч
2. При 7 учебни часа дневно от 08.00 ч до 14.25 ч
3. При 8 учебни часа дневно от 08.00 ч до 15.20 ч

(4) Обучението в самостоятелна форма се организира за отделен ученик.
(5) Специалностите в дневна и самостоятелна форма на обучение в ПГ“Стефан Караджа“

град Елхово

1 Специалност : „Малък и среден бизнес“

Професия: „Сътрудник малък и среден бизнес“

Степен на професионална квалификация: II

2.Специалност: „Производство на облекло от текстил“

Професия „Оператор в производство на облекло“.

Степен на професионална квалификация :II

3.Специалност : „Електрически машини апарати“

Професия:“Електромонтьор“

Степен на професионална квалификация II

4. Специалност „Машини и съоръжения за заваряване“

Професия „Машинен оператор“

Степен на професионална квалификация: II

5. Специалност „Ескурзоводско обслужване“

Професия „Ескурзовод“

Степен на професионална квалификация: III

Чл.45. Организирането на обучението и провеждане на изпитите с ученици в самостоятелна форма на обучение се определят при следните условия и ред:

(1) Самостоятелна форма на обучение се организира за:

1.1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;

1.2. ученици в задължителна училищна възраст – по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО, след решение на експертна комисия, създадена към РУО;

1.3. ученици с изявени дарби;

1.4. лица, навършили 16 години;

1.5. ученици с наложена санкция „Преместване в самостоятелна форма на обучение“ съгласно чл. 199 от ЗПУО.

(2) Необходими документи:

2.1. Заявление до Директора на училището (по образец), което се регистрира в училищната документация в началото на съответната учебна година;

2.2. при наложена санкция – заповед на Директора на училището;

(3) Самостоятелната форма включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план. Учениците имат право да получат консултации по различните учебни предмети според графика за консултации, утвърден от Директора. Получават конспекти по учебните предмети и имат право да ползват училищната библиотека.

(4) При самостоятелна форма на обучение се прилага действащ училищен учебен план за дневна форма - чл. 112, ал. 4 от ЗУПО. Преподавателите изготвят конспекти, изпитни билети или тестове и критерии за оценяване по съответните предмети за учениците в самостоятелна форма. Конспектите трябва да са съобразени с действащите учебни програми по предметите. Конспектите, изпитните билети и критериите за оценяване се подписват от директора.

(5) Ученици, които се обучават в самостоятелна форма на обучение, могат да променят формата на обучението си преди началото на учебната година, съгласно чл. 32, ал.1, т. 3 от Наредба № 10/01.09.2016 г. за организация на дейностите в образованието, или в началото на учебната година, ако е разрешена трета поправителна сесия от министъра на образованието и науката или допълнителна сесия по уважителни причини за предходната учебна година.

(6) Учениците от самостоятелна форма се допускат до изпити след предварително подадено заявление, в което посочват учебните предмети, на които желаят да се явят през съответните сесии.

(7) Учениците в самостоятелна форма на обучение полагат изпити за определяне на годишна оценка върху учебното съдържание по съответния учебен предмет, изучаван през учебната година. Изпитите се провеждат по утвърден от Директора на училището график, като в един ден се полага изпит само по един предмет.

(8) Учениците могат да полагат изпити за определяне на годишна оценка само по предмети от един клас за дадена учебна година. Изключения се допускат за лица, навършили 16 години, които могат да завършат два класа в една учебна година, ако са заявили това свое желание при подаване на заявлението за записване. Те полагат изпити за следващ клас само ако успешно са положили всички изпити, предвидени за завършване на предходния клас. При повтаряне на учебната година се явяват на изпити само по онези предмети, по които не са взели изпитите си в предходната година.

(9) На допълнителна сесия имат право само тези ученици, които имат уважителни причини за пропускане на редовната и поправителните сесии. Явяването на допълнителна сесия може да се разреши след подадено заявление с приложени документи, доказващи причината.

(10) Ученици, които в рамките на определените сесии през учебната година не са се явили на нито един изпит, се считат за отпаднали и се заличават от електронния регистър на училището. За да бъдат включени в обучението те трябва да подат отново заявление. Заявлението се подава в началото на новата учебна година.

(11) Изпитите са писмени; изпити с писмена и устна част; изпити с писмена и практическа част и практически. Продължителността на изпитите в зависимост от тяхната форма и съгласно чл. 41, ал. 6, т. 3 (а-г) от Наредба № 11/01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците е:

11.1. три астрономически часа - в случаите, когато изпитът е писмен;

11.2. до 30 минути - за устната част в случаите, когато изпитът е комбинация от писмена и устна част;

11.3. до 150 минути - за писмената или за практическата част в случаите, когато изпитът включва писмена или практическа част.

(12) Ученици, получили оценка slab (2) по учебен предмет във всички сесии за учебната година, повтарят класа.

(13) Изпитните сесии за самостоятелна форма на обучение през учебната 2023/2024 година се провеждат по следния график:

дейност	Сесия октомври- ноември	Сесия март-април	Сесия юни-юли
Подаване на заявления за полагане на изпити	До 06.10.2023	До 16.02.2024г.	До 31.05.2024г.
Организиране и провеждане на изпити	13.10 -24.11.2023г.	05.03. – 19.04.2024 г	10.06. – 05.07.2024 г

(14) Учениците в самостоятелна форма на обучение са длъжни сами да се информират за датите на изпитите.

- (15) Начини за уведомяване на учениците в самостоятелна форма за полаганите изпити:
- поставяне на видно място в училище на графика с изпитните сесии, графика с изпитите и графика за консултации с учителите;
  - публикуване в сайта на училището на графика с изпитните сесии, графика с изпитите и графика за консултации с учителите;
  - запитване по e-mail: info-2831609@edu.mon.bg;
  - запитване на служебния телефон 0478 88292
- ; (16) Справка за резултатите от изпитите учениците от самостоятелна форма на обучение получават от лицето, определено за класен ръководител.

Чл.46 Производствена практика

Производствена практика е предмет от СПП по всички специалности от професии, изучавани в училището. Тя се отнася за всички ученици от зазътпените форми на обучение.

За ученик, който не е провел производствената си практика по уважителни причини в редовния график, директорът определя условията и реда на провеждането и.

Ученик, който е получил слаба оценка по производствена практика я провежда отново при условия и по ред, определени от директора.

Раздел VII: ОЦЕНЯВАНЕ В ПРОЦЕСА НА УЧИЛИЩНОТО ОБУЧЕНИЕ

Чл. 47. Начинът, условията и редът за проверка и оценка на знанията и уменията на учениците от VIII до XII клас се регламентира с Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 48. (1) Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.

(2) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на училищното обучение, а изпитите – в процеса на училищното обучение, както и при завършване на етап и/или степен на образование.

(3) Изпитите в процеса на училищното обучение в ПГ“Стефан Караджа“ са:

1. приравнителни;
2. за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет;
3. за промяна на оценката.

(4) Изпитите при завършване на клас, етап и/или степен на образование в ПГ“Стефан Караджа“ са:

1. изпити за установяване на постигнати резултати от обучението и съответствието им с компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
2. изпити за установяване на постигнати резултати от обучението и съответствието им с компетентностите, определени в Наредба 5 за общеобразователна подготовка за определен етап от степента на образование;
3. държавни зрелостни изпити за придобиване на средно образование;
4. държавни изпити за придобиване на степен на професионална квалификация;
5. изпити за придобиване на професионална квалификация по част от професия.

(5) Изпитите по ал. 3 и 4 са успешно положени, когато оценката е не по-малко от Среден 3.

(6) За един и същ ученик в един ден могат да се насрочат и проведат до два изпита от посочените в ал.3, независимо от вида им.

(7) Изпитните сесии за самостоятелна форма на обучение са:

1. Редовна изпитна сесия- след всеки учебен срок (януари- февруари; май- юни);
2. Поправителна изпитна сесия (август- септември).

Чл. 49. Въз основа на установените резултати от изпитванията и изпитите се поставя оценка.

(2) Оценката е показател за степента, в която са постигнати компетентностите, определени в Наредба 5 за общеобразователна подготовка, в ДОС за придобиване на професионална

квалификация по професия и/или в учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас.

(3) в зависимост от функцията си оценката може да бъде:

1. текуща оценка;
2. срочна оценка;
3. годишна оценка;
4. окончателна оценка

(4) Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.

(5) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на обучение, като част от тях са въз основа на проекти и практически задания. Те са инструмент за обратна връзка и за мотивация за учене. В резултат на текущите изпитвания се поставят текущи оценки, въз основа на които се формират срочни и годишни оценки. Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и през втория учебен срок.

(6) В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебни предмети, които са изучавали през предходната учебна година в задължителните учебни часове.

(7) Текущото изпитване по ал. 6 е писмено с изключение на учебния предмет физическо възпитание и спорт и е върху учебно съдържание от последната година, в която съответния учебен предмет е изучаван. То има диагностична функция с цел установяване на степента на усвояване на основни понятия, факти и закономерности и на придобитите компетентности, които ще се надграждат през учебната година, както и идентифициране на дефицитите и предприемане на мерки за преодоляването им.

(8) Текущото изпитване за установяване на входното равнище по учебния предмет физическо възпитание и спорт да се осъществява чрез практически изпитвания.

(9) Оценката е показател за степента, в която компетентностите, постигнати от учениците в резултат на обучението, съответстват на определените с ДОС за общеобразователна подготовка, с ДОС за професионална подготовка и/или с учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас.

(10) Освен ако в съответната учебна програма не е определено друго, минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет или модули за всеки учебен срок е:

1. две текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа включително седмично;
2. три текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план над два часа седмично;
3. едно текущо изпитване по всеки модул от профилираната или професионалната подготовка.

(11) В минималния задължителен брой текущи изпитвания по ал. 1 се включва текущото изпитване по чл. 48, ал. 6.“

(12) За усвояване и затвърдяване на нови знания и за усъвършенстване на практически значими умения преподаващият учител може да поставя на учениците задачи за самостоятелното писмено изпълнение извън учебния час, като обемът им се определя в зависимост от урочните цели и възрастовите особености на учениците.

(13) В зависимост от обхватата поставените задачите за самостоятелно писмено изпълнение може да са за цялата паралелка, за отделна група ученици от паралелката или за отделен ученик.

(14) Когато изпълнението на задачите по ал. 12 или по ал. 13 се проверява чрез индивидуално или групов изпитване, се поставя текуща оценка индивидуално за всеки ученик.“

(15) Текущата, срочната и годишната оценка, както и оценката, която се поставя след полагане на изпит, когато тя не е slab (2), не може да се променя. Изключения се допускат само когато след полагане на изпит по чл. 7, ал. 3, т. 3 от Наредба № 11 се променя годишната оценка.

Чл. 50. (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател. Оценките, които може да се поставят са: отличен (6), много добър (5), добър (4), среден (3), slab (2).

(2) Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по ал.1.

(3) Оценките от националното външно оценяване в края на X клас се изразяват само с количествени показатели – в брой точки, без да се приравняват към оценките по ал.1.

Чл. 51. (1) Оценяването в процеса на училищното обучение има за цел установяване на постигнатите резултати от обучението и напредъка на учениците по учебен предмет от общеобразователната, разширена, професионалната подготовка

(2) Степента на постигане на резултатите в процеса на училищното обучение се изразява чрез поставяне на текущи, срочни и годишни оценки.

(3) При завършване на средно образование се формират и окончателни оценки по учебните предмети.

(4) Изпитните материали и конкретните правила за оценяване за текущите изпитвания се подготвят от преподаващия учител с цел установяване на постигнатите резултати, определени с учебната програма и отнесени към отделна тема или комплекс от теми.

(5) Изпитните материали и конкретните правила за оценяване на изпитите се изготвят с цел установяване на постигнати резултати, определени с учебната програма по учебния предмет за определен клас и се утвърждават от директора на училището до два дни преди началото на изпитната сесия.

Чл. 52. (1) Не се поставя годишна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през двата учебни срока. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“.

Чл. 53. (1) Приравнителни изпити се провеждат:

1. при преместване на ученик в паралелка на същото или в друго училище, ако училищният учебен план за съответната паралелка на приемащото училище и на училището, от което идва ученика, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове; в тези случаи приравнителни изпити се полагат по учебни предмети от общеобразователната подготовка и по учебни предмети от професионалната подготовка, които не са изучаване в паралелката, от която идва ученика.

2. за ученик, прекъснал обучението си, който желае да го продължи и да възстанови статуса си на ученик, ако действащият учебен план е различен от учебния план, по който ученикът е започнал обучението си.

3. за ученик, завършил определен период или клас от училищното обучение, етап от степен на образование или придобил основно образование или професионална квалификация в училище на чужда държава, в процеса на признаването на което при съпоставка с действащия към момента училищен учебен план е констатирано различие в изучаваните от ученика учебни предмети; разпоредбата се прилага и при завършен период, клас или етап на образование в системата на Европейските училища.

(2) Приравнителните изпити, в резултат на които се поставя годишна оценка, се провеждат в съответствие с учебната програма по определен учебен предмет за съответния клас.

(3) В случаите, когато учениците се преместват или включват в училищното обучение преди приключване на учебния процес за съответната година, се провеждат изпити по реда на приравнителните изпити по ал.1 и ал.2, в резултат на които се формира срочна оценка, като те се провеждат в съответствие с частта от учебната програма за съответния срок.

Чл. 54. (1) Изпитите за промяна на оценка по учебен предмет са:

1. поправителни изпити;
2. изпити за промяна на годишна оценка – за XI и XII клас;
3. изпити за промяна на окончателна оценка.

(2) Учениците имат право еднократно да се явят на изпити за промяна на годишна оценка и/или за промяна на окончателна оценка, като общият брой на изпитите за промяна на годишна оценка и за промяна на окончателна оценка не може да е повече от три.

(3) За промяната на оценка по учебен предмет, който се изучава само в един клас от гимназиалния етап, се допуска само полагане на изпита по ал. 1, т. 2.

Чл. 55. (1) Поправителни изпити се полагат от ученици, когато годишната им оценка е slab 2 по някой от учебните предмети, изучавани в задължителните или избираемите учебни часове.

(2) Учениците от дневна форма на обучение не подават заявление за допускане до изпити на поправителните сесии.

(3) Заявление за допускане до изпити на поправителните сесии се подават от ученици 12 клас, завършили през минали години ПГ „Стефан Караджа“.

(4) Поправителните изпити по ал. 1 се полагат върху учебното съдържание за съответния клас и за съответния вид подготовка.

(5) Поправителните изпити се организират в редовни и в допълнителни сесии.

(6) Редовните поправителни сесии са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до две седмици преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора.

(7) Редовните поправителни сесии за учениците от последния клас на гимназиалния етап са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до един месец преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора.

(8) Учениците, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, не са се явили на поправителни изпити в сесиите по ал. 5, могат да се явят на допълнителна поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора, но не по-късно от 10 октомври.

(9) Учениците от XII клас, които имат оценка slab 2 по учебни предмети, изучавани в задължителните или избираемите учебни часове на редовните поправителни сесии и/или на допълнителната поправителна сесия по ал. 8 или не са се явили на поправителни изпити, могат да се явяват на поправителните изпити и на допълнителна януарска поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището.

Чл. 56. (1) Изпитите за промяна на годишна оценка и за промяна на окончателна оценка се провеждат след приключване на учебните занятия за XII клас.

(2) Изпитът за промяна на годишна оценка се полага върху учебното съдържание за съответния клас и за съответния вид подготовка.

(3) Изпитът за промяна на окончателна оценка за гимназиалния етап се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас.

(4) За полагането на изпит за промяна на годишната оценка ученикът подава заявление до директора на ПГ „Стефан Караджа“, с което се отказва от годишната си оценка.

(5) Учениците имат право еднократно да се явят на изпит за промяна на годишна оценка.

(6) Изключение по ал. 5 се допуска за ученик от XII клас, който има годишна оценка slab 2 по един или няколко учебни предмета – може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии.

(7) Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на годишната оценка по не повече от три учебни предмета общо, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове.

(8) Изпитите по ал. 1 се полагат по ред, определен със заповед на директора.

(9) Годишната оценка по учебния предмет физическо възпитание и за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през един учебен срок, е срочната оценка за учебния срок, през който учебният предмет е изучаван.

(10) Получената оценка на изпит за промяна на годишна или окончателна оценка по ал. 1 е крайна. Когато получената оценка е slab 2, ученикът се явява на поправителен изпит.

Чл. 57. (1) Изпити за определяне на срочна оценка се полагат от учениците, обучавани в дневна форма, чийто отсъствия от учебни занятия надхвърлят 25% от учебните часове по отделен предмет, предвидени по училищния учебен план за съответната паралелка през учебния срок, което не позволява да бъде формирана срочна оценка поради невъзможност да бъде осъществен минималният брой текущи изпитвания при спазване на принципа за ритмичност по чл. 11, ал. 1 от Наредба № 11;

(2) Изпитите за определяне на срочна оценка се полагат върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет, изучавано през съответния учебен срок и за съответния вид подготовка.

Чл. 58. (1) Изпитите се провеждат от:

1. училищна комисия по организиране на изпита;
2. училищна комисия по оценяването.

(2) В състава на комисията по ал. 1, т. 1 не може да се включват лица, които заемат учителска длъжност по учебния предмет, по който се провежда изпитът.

(3) В състава на комисията по ал. 1, т. 2 се определят лица, които заемат учителска длъжност по учебния предмет, по който се провежда изпитът, в същото или в друго училище. В случай че училището не може да осигури такива лица, в състава на комисията може да се определят преподаватели от висши училища, които имат завършено висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващо на учебния предмет, по който се провежда изпитът.

(4) Комисиите по ал. 1, т. 2 се състоят най-малко от двама членове, единият от които е председател.

Чл. 59. (1) За провеждане на изпитите за промяна на оценката директорът издава заповед за определяне на комисиите по чл. 61, ал. 1.

(2) в заповедта по ал.1 за всеки изпит се определят датата на провеждане, начален час, съставът на всяка комисия, срокът за изготвяне на изпитните материали, времето и мястото за проверка на изпитните работи, срокът и мястото на оповестяването на резултатите от изпита.

(3) Съобщение за датата, мястото и началния час на изпита, както и за срока и мястото за оповестяван на резултатите се публикува на интернет страницата на училището и се поставя на общодостъпно място в училището най-късно до три дни преди датата за провеждане на изпита.

Чл. 60. (1) Според формата си изпитите в процеса на училищното обучение са:

1. Писмени.
2. Практически.
3. Комбинация от писмена и устна част;
4. Комбинация от писмена и практическа част.

(2) Изпитите в процеса на училищното обучение са практически по учебните предмети:

1. физическо възпитание и спорт;
2. учебна, лабораторна и производствена практика;
3. техническо чертане и други учебни предмети от професионалната подготовка, по които текущите изпитвания са практически.

(3) Изпитите в процеса на обучение са комбинирани от писмена и устна част, с изключение на изпитите за промяна на окончателна оценка по учебните предмети чужди езици.

(4) Изпитите в процеса на обучение, с изключение на изпитите за промяна на окончателна оценка, се провеждат в две части - писмена и практическа, по учебните предмети: музика, изобразително изкуство, информатика и информационни технологии.

Чл. 61. Продължителността на изпитите, с изключение на изпитите за промяна на окончателна оценка, е:

1. три астрономически часа – в случаите, когато изпитът е писмен;
2. по преценка на училищната комисия по оценяването в зависимост от спецификата на учебния предмет, но не повече от 30 минути - за устната част в случаите, когато изпитът е комбинация от писмена и устна част;
3. по преценка на училищната комисия по оценяването в зависимост от спецификата на учебния предмет, но не повече от пет астрономически часа- в случаите, когато изпитът е практически.
4. до 150 минути – за писмената или практическата част в случаите, когато изпитът включва писмена или практическа част.

Чл. 62. (1) Изпитите за промяна на окончателна оценка се провеждат като практически изпитвания по учебните предмети:

1. физическо възпитание и спорт;
2. учебна, лабораторна и по производствена практика;
3. техническо чертане и други учебни предмети от професионалната подготовка, по които текущите изпитвания са практически.

(2) Изпитите за промяна на окончателна оценка се провеждат в две части - писмена и практическа по информационни технологии.

(3) Извън случаите по ал. 1 и 2 изпитите за промяна на окончателна оценка се провеждат в писмена форма.

(4) Продължителността на изпитите за промяна на окончателна оценка е:

1. пет астрономически часа - за изпитите, които се провеждат в писмена форма, и за писмената част от изпитите по ал. 2;
2. по решение на училищната комисия по оценяването в зависимост от спецификата на учебния предмет, но не повече от шест астрономически часа - за изпитите, които се провеждат като практически изпитвания, и за практическата част от изпитите по ал. 2.

Чл. 63. (1) Оценката от изпитите в процеса на училищното обучение се формира като средноаритметична от оценките на членовете на училищната комисия по оценяването с точност до:

1. единица - за приравнителните изпити, в резултат на които се поставя годишна оценка, за изпитите за промяна на годишната оценка, за изпитите за определяне на срочна или на годишна оценка;

2. 0,01 - за приравнителните изпити, в резултат на които се поставя оценка за етап от степента на образование, за изпитите за промяна на окончателна оценка и за изпитите за определяне на окончателна оценка.

(2) Крайната оценка от изпитите, които се провеждат в две части, е средноаритметична от оценките, поставени за всяка част, с точност, която се определя по реда на ал. 1.

(3) Крайната оценка от изпитите, които се провеждат в две части, е слаб 2, когато някоя от оценките по отделните части е слаб 2. В тези случаи поправителният изпит се полага и в двете части.

Чл. 64. (1) Задачите, другите материали и критериите за оценяване се подготвят от оценяващия.

(2) Подготвените задачи, материали и критерии за оценяване по ал. 1 за изпитите по чл. 48, ал. 3, т. 1 - 3 се утвърждават от директора на училището до два дни преди началото на изпитната сесия.

Чл. 65. (1) Училищните комисии, провеждащи поправителни, приравнителни изпити и изпити за определяне на годишна оценка са длъжни да се явят в училище най-малко 30 минути преди началото на изпита и да направят съответната подготовка за провеждането му.

(2) Изпит на ученик, послужил си с измама се анулира от изпитната комисия и се счита за неположен.

(3) При провеждане на практически изпит след изтегляне на билета с практическата задача се провежда инструктаж на работното място по ТБ.

Чл. 66. (1) Отстранява се от съответния изпит в процеса на училищното обучение и напуска залата ученик, който:

1. преписва от хартиен носител;
2. преписва от данни, съдържащи се в технически устройства (мобилни телефони, калкулатори, таблети др.);
3. преписва от работата на друг ученик;
4. използва мобилен телефон или друго техническо средство за комуникация;
5. изнася извън залата изпитни материали или информация за съдържанието им.

(2) За яването на ученика се съставя протокол, подписан от членовете на комисията по чл. 61, отстранал.

т. 1, като в протокола задължително се посочват нарушителят, нарушеното и кога е извършено.

(3) Изпитната работа на ученик, отстранен от изпит в процеса на училищното обучение при условията и по реда на ал. 1, не се оценява.

(4) В случаите по ал. 1 ученикът може да се яви отново на съответния изпит на следващата изпитна сесия.

Чл. 67. (1) Съгласно чл. 122 от ЗПУО ученик, от ПГ“Стефан Караджа“, обучавал се в дневна, форма на обучение завърши успешно клас, ако има годишни оценки най-малко „среден (3)“ по всички учебни предмети предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избирамите учебни часове,

(2) Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.

(3) Учениците от ПГ“Стефан Караджа“, завършили успешно X клас, получават удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование, което им дава право да продължат обучението си във втори гимназиален етап на средно образование и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

(4) Освен документа по ал. 3, учениците от ПГ“Стефан Караджа“ получават и съответните документи, издадени при условията и по реда на ЗПОО.

Чл. 68 (1) Ученик, който има годишна оценка Слаб (2) по учебен предмет, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет при условия и по ред, определени с Наредба №11 за оценяването на резултатите от обучението на учениците, по график утвърден от Директора на училището.

(2) Съгласно чл. 123 от ЗПУО ученици, които имат оценка Слаб (2) по учебен предмет или модул, полагат изпит за промяна на оценката по учебния предмет или модул при условия и по ред определени с Наредба №11 за оценяването на резултатите от обучението на учениците и в този правилник.

(3) В случаите по ал. 2 ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа след подадено заявление до директора на училището.

(4) Ученик от XII клас – дневна или самостоятелна форма на обучение и получил оценка slab (2) по някой от учебните предмети, изучавани в XII клас, не повтаря класа, а се явява на поправителни изпити до успешното им полагане.

Чл. 69. Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на държавни зрелостни изпити, на държавен изпит за придобиване на професионална квалификация и на изпити за правоспособност, за професии, упражняването на които изисква правоспособност.

Чл. 70. Държавният изпит за придобиване на професионална квалификация се полага при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 71. (1) По свое желание зрелостникът може да положи и до два допълнителни държавни зрелостни изпита по избрани от него учебни предмети измежду учебните предмети Български език и литература, Чужд език – Английски, или Руски, Математика, Информационни технологии, Физика и астрономия, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, История и цивилизации, География и икономика и Философия.

(2) Държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание, изучавано в задължителните учебни часове в средната степен на образование.

Чл. 72. (1) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно някои от изпитите по чл. 132, ал. 2 от ЗПУО или някои от изпитите по чл. 132, ал. 3 от ЗПУО, по свое желание получава удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование, което дава право на професионално обучение. Удостоверилието за завършен втори гимназиален етап не дава право за продължаване на образоването.

(2) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно допълнителен държавен зрелостен изпит, придобива средно образование, ако е положил успешно задължителните

държавни зрелостни изпити, или държавния изпит за придобиване на професионална квалификация. В тези случаи в дипломата за средно образование се вписват само успешно положените допълнителни държавни зрелостни изпити.

(3) Зрелостниците по ал. 1 може да се явяват на държавни зрелостни изпити и на държавния изпит за придобиване на квалификация по професия без ограничение на възраст и на брой изпитни сесии при спазване на юридическите актове, действащи към момента на явяването.

(4) Зрелостник, положил успешно само държавния изпит за придобиване на квалификация по професия, получава свидетелство за професионална квалификация. При условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение може да получи и свидетелство за правоспособност.

Чл. 73. Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен в училищата, освен в случаите, предвидени в нормативен акт.

Чл. 74. Условията и редът за завършване на определен клас и определен етап от степента на образование и за преминаване в следващ клас или етап от степента на образование се определят най-късно до началото на съответната учебна година на съответния клас или етап.

Чл. 75. (1) Завършено професионално образование през учебната 2023-2024 година се удостоверява с диплома за завършено средно образование или удостоверение за завършен гимназиален етап, със свидетелство за професионална квалификация и свидетелството за правоспособност за професии, упражняването на които изисква правоспособност.

(2) Документите по ал. 1 се издават независимо един от друг съгласно Наредба № 8 от 2016 г на МОН.

Чл. 76. (1) Получената оценка на държавен зрелостен изпит, както и на държавни изпити за придобиване на професионална квалификация е окончателна. Когато получената оценка е slab (2), ученикът може да се яви отново на съответния изпит без ограничения за възраст и брой изпитни сесии до успешното му полагане при условията на чл. 138, ал. 3-5 от ЗПУО.

Чл. 77. (1) При провеждане на държавните зрелостни изпити се спазват разпоредбите на Наредба № 11/2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 78. (1) Лицата, придобили право да се явят на изпитите по чл. 132 от ЗПУО, подават заявления да се явяват на тях в училището, в което са се обучавали, при спазване изискванията на действащия учебен план по отношение на броя на изпитите и формата за оценяване към момента на явяването.

(2) Дипломите за завършено средно образование и свидетелствата за професионална квалификация, издадени от ПГ „Стефан Караджа“ по ал. 1, се вписват в съответните регистрационни книги и се изпращат сканирани по електронен път към информационен регистър за документите за завършено основно образование, средно образование и/или степен на професионална квалификация.

ГЛАВА VI: ПРИЕМ НА УЧЕНИЦИ

Чл. 79. (1) Държавният план-прием в ПГ „Стефан Караджа“ се утвърждава за всяка учебна година със заповед на министъра на образованието и науката.

(2) За определените с държавния план-прием места в VIII клас могат да кандидатстват ученици, които успешно са завършили основно образование в годината на кандидатстването, както и лица, които не са по-възрастни от 17 години, навършвани в годината на кандидатстване.

1. Приемането на ученици в ПГ „Стефан Караджа“, се извършва по утвърден държавен план-прием и се отнася за ученици, завършили основно образование:

2. За места, определени с държавния план-прием в VIII клас, могат да кандидатстват и ученици от училища на чужди държави, които в годината на кандидатстване успешно са завършили клас, съответстващ на VII клас в България, който е признат при условията и по реда на Наредба № 11 от 1.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

(3) С държавния план-прием за училището се определя броя на учениците в дневна и самостоятелна форма на обучение по паралелки и специалности от професии.

(4). За изготвянето и утвърждаването на държавния план-прием по чл. 142, ал. 3, т. 1 и т. 5 от ЗПУО се спазват разпоредбите на Раздел III от Наредба №10/2016 г. за организацията на дейностите в училищното образование.

(5) В училище се приемат в паралелка до 5 ученици с хронични заболявания, както и деца от домове за отглеждане и възпитаване на деца, лишени от родителска грижа, съгласно чл. 32д, ал. 2 от ЗПОО.

(6) Учениците, завършващи VII клас се приемат в VIII клас в ПГ“Стефан Караджа“ по реда на Наредба 10 от 2016 г. за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл. 80. (1) Приемането на ученици в VIII клас по чл. 145, ал. 2 от ЗПУО се извършва въз основа на желанията на учениците и при отчитане на резултатите от националното външно оценяване, които се включват като балообразуващ елемент.

(2) Балообразуването за кандидатстване след завършено основно образование се приема на ПС, като се спазват изискванията на чл. 57 от Наредба № 10 за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл. 81. (1) Класираните ученици се записват в VIII клас в ПГ „Стефан Караджа“ при спазване изискванията на Наредба № 10 от 2016 г., като подават следните документи:

1. заявление до директора по образец на училището
2. оригинал на свидетелство за основно образование

3. оригинал на медицинско свидетелство, издадено от общопрактикуващия лекар на ученика.

(2) При записването си или най – късно до края на първата седмица на новата учебна година учениците подават заявление за избор на учебни предмети, изучавани в разширена професионална подготовка и за избор на спортни дейности за часа за спортни дейности на открито по образец на училището при спазване на изискванията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО.

Чл. 82. След реализиране на държавния план-прием по чл. 142, ал. 3 от ЗПУО директорът на училището до 20 септември на съответната учебна година уведомява писмено директорите на училищата, в които са се обучавали записаните ученици.

Чл. 83. (1) Преместване на ученик се извършва при спазване на разпоредбите на Глава пета от Наредба №10 за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл. 84. (1) Ученикът се счита за преместен в новото училище от датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище. До датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище, посещава учебните занятия в училището, от което се премества.

ГЛАВА VII: УЧЕБНИЦИ И УЧЕБНИ ПОМАГАЛА

Чл. 85. (1) В ПГ“Стефан Караджа“ се ползват учебници и учебни помагала.

(2) Според предназначението си учебниците, които се ползват в ПГ „Стефан Караджа“ са за обучение по:

1. учебните предмети от общеобразователната подготовка;
2. учебните предмети от общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка;

Чл. 86. (1) Преди началото на учебната година учителите, преподаващи в паралелките, избират учебник и/или учебни помагала, които ще използват през годината от списъка на одобрените от министъра на образованието и наука за съответната учебна година.

(2) Класните ръководители предоставят списък с учебниците и учебните помагала на учениците преди началото на учебната година.

ГЛАВА VIII: УЧЕНИЦИ

Раздел I: Основни права и задължения

Чл. 87. (1) Учениците от ПГ“Стефан Караджа“ имат следните права:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират професията си;
4. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите учебни часове;
5. да получават библиотечно-информационно обслужване;
6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
8. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
9. да участват в проектни дейности;
10. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и факултативните учебни часове;
11. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
12. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
13. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.
14. да ползват медицинска помощ от медицинското лице в училището.

(2) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището по предложение на учениците.

(3) Учениците имат право да получават стипендии при условия и по ред, определени в ПМС 328/2017 г. за стипендии.

Чл. 88. (1) Учениците имат следните задължения:

1. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
2. да съхраняват авторитета на училището и училишната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
4. да се явяват в училището в прилично, спретнато и чисто облекло и външен вид, ненарушаващ общоприетите норми;
5. да не участват в хазартни игри, да не употребяват цигари, тютюн и други тютюневи изделия, алкохол, наркотични и други упойващи вещества на територията на учебния комплекс в района около него;
6. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повищена опасност на територията на учебния комплекс и в района около него;
7. да спазват правилата за поведение в паралелката, училището ;
8. да спазват настоящия правилник;
9. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
10. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове.
11. да опазва материално-техническа база и чистотата на територията на училището, физкултурния салон, спортните площадки и учебните работилници;
12. да не работи без разрешение на учителя на машини извън обсега на възложената му работа;
13. да не изнася от учебните кабинети, работилници и лаборатории инструменти, съоръжения и материали, както и да внася свои инструменти и уреди без знанието и разрешението на учителя;

14. да не се среща с външни лица на територията на учебния комплекс;
15. При отсъствие на учител повече от 15 минути след началото на учебния час член на ученическия съвет на паралелката уведомява ЗДУПД или директор и изпълнява инструкциите им.

16. При неспазване на процедурата посочена в т. 15, на всички ученици от паралелката се вписва по 1 отсъствие по неуважителни причини.

17. Да спазват Мерките за работа в ПГ“Стефан Караджа“ в условията на КОВИД 19 през учебната 2022/2023г.

Чл. 89. (1) Ученик от ПГ“Стефан Караджа“ може да отсъства от училище по уважителни причини:

1. по медицински причини, за което представя медицински документ до 3 учебни дни след връщането си в училище, издаден от общопрактикуващ лекар или от лекар в лечебно заведение;

2. поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование, като състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях, и след потвърждение от родителя;

3. до 3 учебни дни в една учебна година въз основа на мотивирано писмено заявление от родителя до класния ръководител;

4. до 7 учебни дни в една учебна година с предварително разрешение на директора на училището въз основа на мотивирано писмено заявление от родителя, в което подробно се описват причините за отсъствието.

5. Красните ръководители извиняват отсъствията на учениците само срещу медецинска бележка от личен лекар, заявление от родител или при участие на ученика в други дейности извън процеса на училищното образование (състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други). Медецинската бележка или заявлението от родител се възприемат във входяща поща от ЗАС. Оригиналът се съхранява от класния ръководител, който качва възможността да се възстанови в електронния дневник „Школо“ и при поискване е длъжен да го представи на директора.

(2) Заявлението по ал. 1, т. 3 се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище.

(3) В случай че заявлението по ал. 1, т. 4 не може да се подаде преди отсъствието на ученика, родителят уведомява за това класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище. Директорът на училището въз основа на заявлението взема решение дали отсъствията на ученика са по уважителни причини.

(4) Ученик може да отсъства по уважителни медицински причини от учебния час по учебния предмет физическо възпитание и спорт, когато е противопоказано физическото натоварване присъствието му в учебния час. Видът на заболяването и заключението за освобождаване от обучение по учебния предмет физическо възпитание и спорт се удостоверяват с медицински документ.

(5) Въз основа на представените медицински документи директорът определя със заповед учениците, освободени по здравословни причини от учебните часове по спортни дейности и от часовете по учебния предмет физическо възпитание и спорт и срока за освобождаване.

(6) В заповедта по ал. 5 се посочва какво ще правят учениците във времето, определено за този часове

(7) Не може да отсъства от учебния час по учебния предмет физическо възпитание и спорт ученик в случаите по ал. 4, за който е противопоказано физическо натоварване, но не и присъствието в учебния час.

(8) В случаите по ал. 4, когато освобождаването е за целия учебен срок или за учебната година, ученикът няма право да напуска територията на училището по време на учебния час, а директорът въз основа на представените медицински документи определя със заповед начина на упълтняване за ученика на времето, определено за учебните часове.

(9) Директорът уведомява родителите на учениците писмено за обстоятелствата по ал. (5) и

(6) (9) Директорът уведомява родителите на учениците писмено за обстоятелствата по клас.

Чл. 90. (1) Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.

(2) Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;

2. се обучава в дневна форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца

(3) В случаите по ал. 2, т. 2, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът

на училището уведомява съответната общинска или районна администрация, РУО и органите за закрила на детето.

Раздел II: Подкрепа за личностно развитие на учениците

Чл. 91. (1) ПГ „Стефан Караджа“ има Етичен кодекс на училищната общност, който е приет при спазване на чл. 175 от ЗПУО от представители на Педагогическия съвет, Обществения съвет и на Ученическото самоуправление по следния ред:

1. Педагогическите специалисти се избират с решение на Педагогическия съвет, не по-късно от 30.06.;

2. Представител на Обществения съвет се избира от Председателя му след покана от Директора на ПГ“Стефан Караджа“, не по-късно от 31.08.;

3. Представител на учениците се избира на заседание на Ученическия съвет, не по-късно от 30.06.;

4. Директорът определя със заповед състава на комисията за изготвяне и приемане на Етичен кодекс, състояща се от лицата по т. 1-3;

5. Комисията изготвя и приема Етичен кодекс на училищната общност в срок до 13.09. и го предоставя за утвърждаване от Директора.

(2) Етичният кодекс се актуализира при нужда по достъпен и разбираем за учениците начин.

(3) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

(4) Всеки член на колектива на ПГ“Стефан Караджа“ подписва декларация за спазване на Етичния кодекс на училищната общност.

Чл. 92. (1) В подкрепа на личностното развитие в ПГ“Стефан Караджа“ с решение на ПС се приема Програма по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, съгласно чл. 15 и чл. 19 от Наредба № 13 от 2016 г.

(2) Програмата се разработва от постоянно действащ екип за разработване и координиране на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно образование.

(3) Екипът се състои от председател – заместник- директор в ПГ „Стефан Караджа“ и членове двама педагогически специалисти.

(4) Председателят и педагогическите специалисти се избират на заседание на Педагогическия съвет.

(5) В екипа може да участва представител на родителите, в случай, че такъв е избран на работна среща, проведена до края на месец юни на родителските активи на паралелките.

(6) В екипа може да участва представител на учениците, в случай, че такъв е избран на работна среща на ученическите съвети на паралелките до края на месец юни.

(7) Сформираният екип се определя със заповед на директора в срок до 04.09.2019 г. Съставът му се актуализира на всеки 4 години или при възникнала обективна необходимост.

(8) Изготвената програма се утвърждава със заповед на директора и се актуализира на всеки 4 години или при необходимост.

Чл. 93. (1) Подкрепата за личностно развитие на учениците от ПГ“Стефан Караджа“ е обща и допълнителна.

(2) За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в ПГ“Стефан Караджа“ работи ресурсен учител от ЦППЛР.

(3) Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя от учителите и от други педагогически специалисти в ПГ“Стефан Караджа“.

(4) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа на ученика, в който се определят конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие и необходимите специалисти за предоставянето на подкрепата.

(5) Подкрепата за личностно развитие на учениците се организира и осигурява в съответствие с утвърдените областни и общински стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Чл. 94. ПГ“Стефан Караджа“ включва в годишния план за дейността си видовете дейности, сроковете и отговорниците за предоставяне на подкрепата за личностно развитие.

Чл. 95. (1) За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците в ПГ „Стефан Караджа“ се спазват разпоредбите на раздел II от Глава девета на ЗПУО и на Наредбата за приобщаващото образование.

Чл. 96. (1) Учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при:

1. постигнати изключителни успехи в учебната дейност и за върхови постижения и класиране на призови места при реализирането на изследователски проекти в конкретни предметни области, на творчески проекти или на проекти, свързани с инновации в образованието;

2. класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други форуми за изява на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;

3. прояви на гражданска доблест и участие в доброволчески или благотворителни инициативи, или при участие в дейности и значими прояви за приобщаване на учениците към непреходните национално значими идеали и ценности;

(2) Директорът на ПГ „Стефан Караджа“ след решение на педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за учениците. В заповедта се определят и конкретни критерии, на които трябва да отговарят учениците, за да бъдат удостоени с определена награда.

(3) Наградите, с които се удостояват учениците, може да бъдат грамоти; сертификати; благодарствени писма; плакет на името на Стефан Караджа“; предметни награди – като книги, учебни пособия, уреди и/или инструменти, свързани с професията; парична награда и други в зависимост от възможностите на ПГ“Стефан Караджа“ и постиженията на учениците.

(4) Предложениета за удостояване с награди се правят до директора от педагогически специалисти, от специалисти, осъществяващи занимания по интереси с деца и ученици, от родители, от ученици в гимназията, от други лица и организации.

(5) Предложениета съдържат трите имена на детето или ученика, класа, в който се обучава, мотивите за предложението и информация за конкретните постижения на ученика в подкрепа на направеното предложение.

(6) Постъпилите предложения се обсъждат на заседание на педагогическия съвет.

(7) Директорът въз основа на решението на педагогическия съвет със заповед определя учениците, които се удостояват с награди.

(8) Наградите се връчват на значими национални празници, по тържествени поводи или на специално организирани събития.

(9) Учениците от ПГ „Стефан Караджа“ могат да се предлагат и за награди, учредени със заповед от Началника на РУО и кмета на общината - областни, съответно общински награди на ученици.

Чл. 97. (1) Учениците може да се подпомагат със стипендии, определени с акт на Министерския съвет – ПМС №328/21.12.2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.

(2) При условията и по реда на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби (обн., ДВ, бр. 111 от 2003 г.; посл. изм. и доп. ДВ. бр.55 от 3 Юли 2018 г.) учениците могат да получават стипендии, както и да се поощряват с еднократно финансово подпомагане.

Чл. 98. (1) ПГ „Стефан Караджа“ осъществява дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение при спазване на разпоредбите на Раздел IV. от Наредбата за приобщаващото образование, които имат за цел изграждане на позитивен организационен климат в училището, включително чрез психологическа подкрепа.

Чл. 99. (1) Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на общоучилищна политика и се разработват в отделен план.

(2) Единни правила за задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз на територията на ПГ „Стефан Караджа“

1. Съвестно и системно изпълнение на задълженията на дежурните учители по етажи и контрол на главния дежурен учител: наблюдение на целия коридор и класните стаи, вкл. и частта към санитарните възли; на първия етаж, учебните работилници в УПБ2 – наблюдение на входовете и прилежащите площи.

2. По време на учебни часове наблюдението се осъществява от дежурните по входовете на съответните сгради с помощта на учителите, свободни от часове в момента.

3. При констатиране на проява на тормоз от първо ниво да се сигнализира веднага: учителят на етажа, главният дежурен, председателят на координационния съвет – в този ред, според степента на констатираното нарушение.

4. При установените случаи от първо ниво да се уведомяват своевременно класните ръководители на съответните ученици, които да разговарят с тях и с родителите; както и да наблюдават по-нататъшното поведение на поверените им ученици. Ако педагогическата работа не дава резултата и насилиственото поведение се повтаря, а последствията са по-сериозни, то тогава следва да се предприемат действия, предписани в Приложение №1 на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование за ситуации от второ или трето ниво

5. При прояви на тормоз от второ ниво - председателят на координационния съвет за противодействие на тормоза да свиква членовете на комисията и поканва свидетелите на случая, учениците и родителите на разговори по случая при съблудаване на правилата за изслушване и коректна комуникация. За случая се уведомява директорът. Председателят следи също за попълването на регистъра при констатирани ситуации на тормоз, както и за съхранението му. По преценка се подава сигнал до ОЗД и/или полиция. Координационният съвет прави оценка на риска и може да даде становище за иницииране на работа по случая.

6. При прояви на тормоз от трето ниво се уведомява незабавно ОЗД и/или полицията. Действията на ниво институция се предприемат от директора заедно с координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентни власти, организации и услуги. При прояви от второ и трето ниво, ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например, би го наредил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, трябва да се уведоми директорът, който следва да се обърне към отдела за закрила на детето.

7. При зачестяване на случаите и/или при системен тормоз над ученици председателят свиква координационния съвет за обсъждане на промени в Правилника за дейността на училището и търси съдействие от други институции: местните комисии за БППМН, Детска педагогическа стая, отдел „Закрила на детето“, психолози и др.

8. Координационният съвет следи личностното развитие на учениците, проявили тормоз, както и жертвите на тормоза и регистрира промените в поведението им. В случай на нужда, отново търси съдействие на външни институции и се информира за взетите от тях мерки.

9. При нужда от съдействие, координационния съвет се обръща към класните ръководители, директора с цел адекватно и навременно противодействие в случай на тормоз.

Чл. 100. (1) Основен принцип при изграждането на институционалната политика за противодействие на тормоза е прилагането на цялостен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна среда в институцията. За сигурна образователна среда и нулева толерантност към насилие и тормоз полагат:

1. системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;

2. подобряване на физическата среда (с фокус върху стаите, общите помещения, както и санитарните помещения), която не съдържа предпоставка за изява на агресивното поведение и в същото време създава условия за сформирането на класа като общност;

3. работа с нагласите към ученето, които намаляват съревнователния елемент между децата за сметка на екипната работа и споделяне на проблеми в общността на класа, както и проектно-базирано обучение, включително и изнесени дейности, които дават отлични резултати в тази посока;

4. последователни стъпки за разбиране на последиците от насилието и тормоза и мерки за подкрепа на децата за справяне с неприемливото поведение, които не наблягат на наказанието.

(2) Дейностите по превенция и интервенция се разработват въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз между учениците в училище и на алгоритъма за неговото прилагане, утвърдени от министъра на образованието и науката със Заповед № РД 09-5906/28.12.2017 г.

Чл. 101. (1) За преодоляване на проблемното поведение на учениците и за справяне със затрудненията им с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, с участието им в дейността на ПГ“Стефан Караджа“ и с поведенческите им прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;

2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище;

3. консултиране на ученика с психолог от РЦПП;

4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;

5. насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;

6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);

7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;

8. определяне на възможности за ученическо доброволчество;

Чл. 102. (1). Дейността по чл.100, ал. 1, т. 1 се прилага в случай на необходимост от изясняване на възникнал конкретен проблем.

(2) Класният ръководител осъществява разговор с ученика за установяване на причините, довели до възникването на проблема, при спазване на етичния кодекс на училищната общност.

(3) В резултат от дейността по ал. 2 класният ръководител съвместно с ученика определя дейности, които да доведат до преодоляване на проблема.

(4) Класният ръководител оказва подкрепа на ученика за осъществяване на дейностите по ал. 3.

Чл. 103. (1). Дейността по чл. 100, ал. 1, т. 2 се осъществява в училището от подгответен за разрешаване на конфликтни ситуации учител , който не е страна в конкретния конфликт и който посредничи между страните в конфликта с цел разрешаването му.

(2) Посредникът в конфликта по ал. 1 провежда разговор с всички страни в конфликта за установяване на причините, довели до възникването му, при спазване на етичния кодекс на училищната общност.

(3) След изясняване на причините за възникването на конфликта ученикът или учениците получават подкрепа от посредника по ал. 1 за разрешаването му.

Чл. 104. (1). Дейностите по чл. 100, ал. 1, т. 3 и 5 се осъществяват по препоръка на класния ръководител или на друг педагогически специалист.

(2) Дейността по ал. 1 се извършва след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост от провеждане на консултации с психолог или за насочване към занимания, съобразени с неговите интереси.

(3) Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други, и включват дейности по чл. 20 от Наредбата за приобщаващото образование.

Чл. 105. (1). Дейността по чл. 100, ал. 1, т. 4 се осъществява по препоръка на учителите на паралелката/ класния ръководител или друг педагогически специалист.

(2) Дейността по ал. 1 се извършва след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост от включване в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти.

(3) Групите по ал. 2 се организират в училището, а при необходимост се привличат и външни специалисти.

Чл. 106. (1) Дейността по чл. 100, ал. 1, т. 6 се осъществява от личност по избор на ученика, която той приема и уважава и която е изразила съгласие за участие в индивидуалната му подкрепа.

(2) Индивидуалната подкрепа на ученика по ал. 1 може да бъде осъществена от учител от училището, от лице от семейството, от близък на ученика или от обществено изявена личност, на която ученикът има доверие или която представлява пример за него и спомага за развитието на силните му страни и за цялостното му личностно развитие.

(3) Класният ръководител на ученика организира осъществяването на индивидуалната подкрепа по ал. 1, за което информира родителя.

Чл. 107. (1) Дейността по чл. 100, ал. 1, т. 7 се осъществява като ученикът съвместно с класния ръководител избира конкретна дейност, която да извърши в полза на училището или паралелката.

(2) Дейността в полза на училището или паралелката трябва да е съобразена с възрастовите особености и здравословното състояние на учениците и да не унижава тяхното достойнство, които могат да бъдат:

1. Подреждане на инструментариум в учебните работилници;
2. Почистване на тревни площи;
3. Снегопочистване;
4. Изпълнение на текущи задачи по документацията на паралелката, възложени от класния ръководител.

Чл. 108. (1) За всички предприети дейности с учениците за преодоляване на проблемното им поведение и за справяне със затрудненията им с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието в дейността на ПГ "Стефан Караджа" и с поведенческите им прояви се информира родителят, а за дейността по чл. 100, ал. 1, т. 6 се изисква и информираното му съгласие.

(2) Родителят е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите по чл. 100 от настоящия правилник.

(3) При отказ от страна на родителя да съдейства и да подпомага реализирането на дейностите по чл. 100, директорът на институцията писмено сигнализира дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето или ученика за предприемане на действия при необходимост при условията и по реда на Закона за закрила на детето.

(4) Директорът на дирекция "Социално подпомагане" уведомява директора на детската градина или училището за предприетите действия по отношение на родителя в срок до 10 работни дни от предприемането им.

(5) Дейностите по чл. 100 се предприемат и се осъществяват независимо от предприетите действия по ал. 4 по отношение на родителя.

Чл. 109. (1) Дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се предоставят след обсъждане на информацията от входните равнища по учебни предмети, от индивидуалния напредък в обучението и от наблюдението на развитието на отделни ученици, които срещат затруднения в обучението.

(2) За целите на обсъждането по ал. 1 могат да се използват и:

1. сведения от педагогически специалисти за силните страни на учениците;
2. сведения от педагогически специалисти в училището или от други специалисти за наличие на възможни рискови фактори в средата на тези ученици;
3. данни от портфолио и други.

(3) Обсъждането на цялата информация по ал. 1 и 2 се прави от педагогическите специалисти, които работят с ученика, като за резултатите от обсъждането се уведомява родителят.

(4) Въз основа на обсъждането за отделни ученици се определят дейности от общата подкрепа за личностно развитие за целите на превенцията на обучителните затруднения.

(5) Въз основа на обсъждането се определят тези ученици, на които е необходимо да се извърши оценка на индивидуалните им потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Чл. 110. (1) Дейности от общата подкрепа за целите на превенцията на насилието и преодоляване на проблемното поведение по чл. 100, т. 3, 4, 5 и 7 и за целите на превенцията на обучителните затруднения задължително се осъществяват в неучебно време, включително през ваканциите, съобразно потребностите на учениците с обща продължителност за отделен ученик или за група ученици не повече от 30 учебни часа.

(2) За дейностите по ал. 1 директорът на ПГ "Стефан Караджа" въз основа на доклади на класни ръководители и на резултатите от образователния процес издава заповед за определяне на учениците и на условията за провеждане на дейностите.

(3) Родителите се информират за заповедта не по-късно от 7 дни преди началото на осъществяване на дейностите.

(4) В случай че родителите не осигуряват присъствието на учениците, директорът на училището писмено уведомява дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на ученика.

Чл. 111. Класният ръководител запознава родителя с предприетите конкретни дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение и/или за превенция на обучителните затруднения и го информират за резултатите от изпълнението им.

Чл. 112. В случаите, когато ученик получава обща подкрепа и не се отчита напредък в развитието му, в тримесечен срок от предоставянето ѝ, класният ръководител на ученика запознава родителя за необходимостта от извършване на оценка на индивидуалните потребности на ученика.

Раздел III: РАЗДЕЛ III. САНКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 113. (1) За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в настоящия правилник, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение, на учениците може да се налагат следните санкции:

1. забележка;
2. предупреждение за преместване в друго училище;
3. преместване в друго училище;
4. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

(2) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час.

(3) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на правилника за дейността на училището, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.

(4) Веднага след приключването на учебния час по ал. 2 или след отстраняването на ученика по ал. 3 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителя.

(5) На ученик с наложена санкция се предоставя обща подкрепа и се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение.

Чл.114 (1) След всеки 10 допуснати отсъствия от училище класният ръководител на ученика уведомява родителя/представителя на лицето, което полага грижи за ученика и обсъжда с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията.

(2) Броят на отсъствията на ученика се отбелязва в електронния дневника на класа.

Чл. 115. При неспазване на изискванията на Закона за предучилищното и училищното образование и настоящия правилник или при допускане на отсъствия по неуважителни причини от учениците се налагат следните санкции:

1. „Забележка“ – за:

а. 25(двадесет и пет) отсъствия по неуважителни причини;

б. внасяне на вещи, опасни за здравето и живота на учениците, учителите и служителите;

в. системно явяване без учебни помагала и домашни работи;

г. регистрирани над 3 бележки в дневника относно несериозно поведение и отношение в процеса на обучение;

д. противообществени прояви и други нарушения на правно-етичните норми;

е. поведение, което е нарушение на установения ред при провеждане на организирани дейности извън училище с учебна цел;

ж. пързалияне по парапети, надвесване от прозорци, опасни игри със снежни топки, хазарт, игри и прояви, застрашаващи живота и здравето на учениците в района на училището;

з. за използване на електронни средства по време на учебните часове.

2. „Предупреждение за преместване в друго училище“ – за:

а. над 25 (двадесет и пет) отсъствия по неуважителни причини;

б. увреждане на училищната материално-техническа база и на учебната документация;

в. системно и съзнателно нарушаване на дисциплината в процеса на обучение;

г. умишлени действия, застрашаващи живота и здравето на ученици, учители и служители в училището;

д. употреба на алкохол и други упойващи вещества в прилежащия район на училището;

е. прояви на физическо и психическо насилие, кибертормоз – за първо провинение;

ж. разпространяване на наркотични вещества в училището, което се разглежда и от съответната комисия в училището съвместно с органите на МВР;

з. установяване на фалшифициране на документ за извиняване на отсъствие – за първо провинение;

и. установяване на фалшифициране на документ – ученическа книжка или дневник – за първо провинение;

й. при ползване на лични данни на учител или служител – за първо провинение;

к. за накърняване с поведението си авторитета и достойнството на учителите и останалия персонал на училището;

3. „Преместване в друго училище“ – за:

а. повече от 35 (тридесет и пет) отсъствия по неуважителни причини;

б. системно нарушаване на Правилника за дейността в училището;

в. употреба на алкохол и наркотични вещества в сградата и двора на училището;

г. упражняване на физическо или психическо насилие, кибертормоз – за второ провинение;

д. унищожаване на училищно имущество;

е. установяване на фалшифициране на документ за извиняване на отсъствие – за второ провинение;

ж. установяване на фалшифициране на документ – ученическа книжка или дневник – за второ провинение;

з. ползване на лични данни на учител или служител – за второ провинение.

4. „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“ на ученик, навършил 16-годишна възраст – за:

- а. повече от 45 (четиридесет и пет) отсъствия по неуважителни причини;
- б. други тежки нарушения.

Чл. 116. (1) Санкцията „преместване в друга паралелка в същото училище“ не се прилага, когато това налага промяна на профила.

(2) Санкцията „преместване от дневна форма- в самостоятелна форма на обучение“ се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст.

(3) Санкциите „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ се налагат за тежки или системни нарушения.

(4) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл. 117. (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО. Мерките по чл. 199, ал. 2 и ал. 3 от ЗПУО се прилагат независимо от санкциите по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО.

(2) Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

Чл. 118. (1) Санкциите са срочни. Срокът на санкциите е до края на учебната година.

(2) Когато санкциите „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.

Чл. 119. (1) Санкциите „забележка“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции – със заповед на директора и с решение на педагогическия съвет.

(2) Мярката по чл. 199, ал. 3 от ЗПУО се налага със заповед на директора.

Чл. 120. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението по чл. 203 от ЗПУО.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ.

(3) Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя му, а заповедта за налагане на санкция „преместване в друго училище“ – и на началника на регионалното управление на образованието.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се оспорва по административен ред пред органите по чл. 259, ал. 2, т. 1, 2, 3 и 5 от ЗПУО.

(5) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва при условията и по реда на Административно процесуалния кодекс.

Чл. 121. (1) Наложените санкции се отразяват в електронния дневник и в личния картон на ученика.

(2) Ученик, на който е наложена санкция „преместване в друго училище“, продължава обучението си в другото училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на регионалното управление на образованието.

(3) Ученик, на когото е наложена санкция „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.

(4) При налагане на мярката по чл. 199, ал. 2 от ЗПУО ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. При изпълнението на мярката училището създава условия за работа с учениците за повишаване на мотивацията и социалните им умения за общуване.

Чл. 122. (1) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени или предсрочно – по реда, по който са наложени.

(2) По желание на ученика след заличаване на санкциите „преместване в друга паралелка в същото училище“ и „преместване в друго училище“, той може да продължи обучението си в паралелката или в училището, в което е преместен.

(3) Заличаването се отбелязва в електронния дневник.

Чл. 123. Процедура за налагане на санкции на учениците:

(1) Освен налагането на санкция в зависимост от причините за проблемното му поведение на ученика се предоставя обща подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1, т. 12 ЗПУО.

(2) Видът на дейностите за обща подкрепа по ал. 1 се определя от координатора по чл. 7 съвместно с класния ръководител, учителите на ученика и родителя.

(3) За преодоляване на проблемното поведение и за превенция на отпадането от училище на ученици, които извършват нарушения, отсъстват по неуважителни причини или са в риск от отпадане, класният ръководител и/или педагогическият съветник в училището осъществяват връзката и сътрудничеството между училището, семейството и обкъръжението на учениците.

Чл. 124. (1) В процедурата по налагане на санкцията малолетният ученик се представлява от родителя или от упълномощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителя си.

(2) В случай че родителят ще отсъства от настоящия си адрес за срок повече от един месец, той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписване на ученика от училището или промяна на формата на обучение, както и на адрес и контакти на лицето.

(3) При неизпълнение от страна на родителя на задълженията по ал. 2, както и в случаите, когато родителят или лицето по ал. 2 не могат да бъдат открити на посочения адрес, директорът на училището сигнализира дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на ученика за предприемане на действия при условията и по реда на Закона за закрила на детето.

Чл. 125. (1) Отсъствията на учениците от училище се отчитат в учебни часове.

(2) Закъснение на ученика за учебен час до 20 минути се отчита като половин отсъствие, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути - като едно отсъствие.

(3) Ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина по чл. 126, ал. 1 класният ръководител е длъжен да уведоми за това родителя с писмо, по имайл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.

(4) Броят на отсъствията на ученика се отбелязва в електронния дневника на клас.

Чл. 126.. (1) В случай че ученикът се обучава синхронно от разстояние в електронна среда, му се поставят отсъствия в съответствие с чл. 124.

(2) В случай че ученикът се обучава несинхронно от разстояние в електронна среда и учителят установи, че в процеса на взаимодействие и обратна връзка за резултатите от обучението и оценяването по учебния предмет ученикът не участва, му се поставя отсъствие за съответния учебен предмет от графика за деня.

Чл. 127. Санкциите "преместване в друго училище" и "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" може да се налагат и за допуснати повече от 40 отсъствия по неуважителни причини през учебната година.

Чл. 128. (1) Директорът на училището задължително писмено уведомява родителя или съответното лице по чл. 123, ал. 1 или 2 за откриването на процедура по налагане на санкция, а в случаите на налагане на санкция "предупреждение за преместване в друго училище", "преместване в друго училище" или "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" - и съответните териториални структури за закрила на детето.

(2) В уведомлението по ал. 1 се посочват извършеното от ученика нарушение и условията по чл. 123, ал. 1 и чл. при които родителят или определеното лице по чл. 123, ал. 2 може да участва в процедурата по налагане на санкцията.

(3) Връчването на уведомлението по ал. 1 се извършва от служител на училището, по пощата или чрез куриерска служба с препоръчана пратка с обратна разписка на адреса на родителя или на лицето по чл. 123, ал. 2.

Съобщаването по ал. 1 може да се извърши и на посочен от родителя или лицето по чл. 60, ал. 2 електронен адрес, като в този случай връчването се удостоверява с копие от електронния запис за това.

Чл. 129. (1) Преди налагане на санкция директорът или упълномощено от него лице задължително изслушва ученика в присъствието на психолог или на педагогически съветник и/или се запознава с писменото обяснение на ученика на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. На изслушването присъства и социален работник в съответствие с чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето.

(2) Родителят на ученика, съответно лицето по чл. 123, ал. 2, има право да присъства на изслушването и да изрази мнение.

(3) По предложение на класния ръководител и/или по молба на непълнолетния ученик, съответно на родителя или лицето по чл. 123, ал. 2, когато ученикът е малолетен, изслушването на ученика може да се извърши и в присъствието на учител, на друг педагогически специалист от училището или на друго лице, на което ученикът има доверие.

(4) За изясняване на фактите и обстоятелствата по време на изслушването директорът може да покани за участие и за изразяване на мнение учители, които преподават на ученика, както и ученици от училището, запознати с конкретното нарушение.

(5) За всяка процедура по налагане на санкция и на мярка по чл. 199, ал. 2 или 3 ЗПУО се определя лице, което да представи обстоятелствата, свързани с извършеното нарушение - класният ръководител или учител, който преподава на ученика.

Чл. 130. В зависимост от тежестта на нарушенията и обстоятелствата класният ръководител и/или педагогическият съвет обективно преценяват и предлагат на директора съответната санкция.

Чл. 131. Преди налагане на санкции се взема предвид мнението на класния ръководител на ученика.

Чл. 132. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава при спазване на разпоредбите на чл. 205 ЗПУО.

(2) В мотивите се посочват предприетите дейности за мотивация на ученика и за преодоляване на проблемното му поведение, в случай че такива са били предприети, и причините те да не дадат резултат.

Чл. 133. (1) Класният ръководител изслушва ученика с цел да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение, уведомява родителя/представителя на ученика, като провежда разговор, на който присъстват ученикът, родителят и образователният медиатор.

(2) Класният ръководител съставя протокол за проведените разговор, който се завежда с входящ номер и съставлява част от предложението на класния ръководител за откриване на процедурата по налагане на санкция.

(3) При откриване на процедура по налагане на санкцията класният ръководител:

1. завежда с входящ номер мотивирано писмено предложение до директора на училището за откриване на процедурата, като излага фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение, към което прилага протокола по ал. 2;
2. писмено уведомява родителя за откриване на процедурата.

(4) След издаване на заповедта на директора за налагане на санкция класният ръководител:

1. в 3-дневен срок уведомява ученика и родителя му;
2. отразява наложената санкция в електронния дневник и в личния картон на ученика.

Чл. 134. (1) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час.

(2) При налагане на мярката по ал. 1 ученикът няма право да напуска територията на училището по време на отстраняването си. Ученикът е длъжен да отиде при образователния

медиатор, който създава условия за повишаване на мотивацията и социалните му умения за общуване.

(3) Учителят, който отстранява ученика от учебен час отразява в електронния дневник имената на отстранения ученик и причината за отстраняването му.

(4) Учителят, който налага мярката, възлага на ученика допълнителна самостоятелна работа, която ученикът изпълнява в рамките на 2 учебни часа извън учебно време в училището. Ученикът е задължен в следващия учебен час да представи на учителя резултата от извършената работа.

(5) Учителят оценява изпълнението на възложената допълнителна самостоятелна работа.

Чл. 135. (1) Когато ученик се яви в училище с облекло или във вид, който е в нарушение на правила за дейността на училището, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.

(2) Учителят, който налага санкцията отправя мотивирано искане в писмен вид до образователния медиатор, за отстраняване на ученика от училище.

(3) образователния медиатор уведомява родителя, като ученикът остава при него до идването на родителя в училище.

(4) Мярката се налага със заповед на директора.

(5) След налагане на мярката образователния медиатор, съвместно с класния ръководител изготвят механизъм за въздействие върху вътрешната мотивация за преодоляване на проблемното поведение на ученика.

ГЛАВА IX: РОДИТЕЛИ

Чл. 136. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходима.

(2) Средство за постоянна връзка между училището и родителя е електронният дневник.

(3) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите.

Чл. 137. Родителите имат следните права:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;

2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите, възпитателите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;

3. да се запознаят с училищния учебен план на паралелката, в която се обучава ученикът;

4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;

5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образоването, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;

6. да избират и да бъдат избириани в обществения съвет на училището;

7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл. 138. (1) Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;

2. да запишат при условията на чл. 12 от ЗПУО ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;

3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образоването и спазването на училищните правила;

4. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на детето и ученика;
5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
6. да участват в родителските срещи;
7. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време;
8. да заплащат или възстановяват нанесени щети на училището при виновно поведение на сина/дъщеря им.

ГЛАВА X: УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Раздел I: Общи положения

Чл. 139. (1) Учителите, директорът, ЗДУПД, които изпълняват норма преподавателска работа, са педагогически специалисти.

(2) Педагогически специалисти са лица, които изпълняват функции:

1. свързани с обучението, възпитанието и със социализацията, както и с подкрепата за личностно развитие на учениците в училище;
2. по управлението на училището по т. 1.

Чл. 140. Трудовите договори с педагогическите специалисти в ПГ“Стеван Караджъ“ се сключват и прекратяват от директора на училището.

Чл. 141. (1) Функциите, професионалните профили, длъжностите и необходимата за заемането им професионална квалификация, както и условията и редът за повишаване на квалификацията, за кариерното им развитие и за атестирането на педагогическите специалисти, включително критериите за атестиране и съставът на атестационната комисия, се определят с Наредба №15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(2) Наредба №15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти определя условията и реда за организиране и провеждане на практическа подготовка на стажант-учителите по чл. 214 от ЗПУО.

Раздел II: Права и задължения

Чл. 142. (1) Педагогическите специалисти в ПГ“Стеван Караджъ“ имат права и задължения, регламентирани в чл. 219 от ЗПУО, длъжностните им характеристики и Правилника за вътрешния трудов ред в ПГ“Стеван Караджъ“.

(2) На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

(3) При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти, и главният счетоводител от училище имат право на представително облекло за всяка календарна година при условия и по ред, определени с наредба, издадена от министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на финансите. Средствата за представителното облекло се осигуряват от бюджета на училището.

(4) При прекратяване на трудовото правоотношение с педагогически специалисти, които през последните 10 години от трудовия си стаж са заемали длъжност на педагогически специалист в държавна или общинска институция на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищното образование, се изплаща по-голям размер на обезщетението по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда – в размер на 11 брутни работни заплати.

Чл. 143. (1) Освен в случаите, определени в този закон, педагогически специалист не може да извърши срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 – 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(2) Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

(3) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа по смисъла чл. 178, ал. 1, т. 2 – 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на ученици и че това не са били ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

(4) Преди включването в дейности по ал. 2 педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.

(5) При установяване нарушение на ал. 1 и 2, както и в случаите на неподдаване на декларацията по ал. 3 и 4 или при подаване на декларация с невярно съдържание педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда.

(6) Педагогическите специалисти спазват Мерките за работа в ПГ „Стефан Караджа“ в условията на COVID – 19.

Раздел III: Повишаване квалификацията на учителите, директорите и другите педагогически специалисти

Чл. 144. (1) Повишаването на квалификацията е непрекъснат процес на усъвършенстване и обогатяване компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно изпълнение на изискванията на изпълняваната работа и за кариерно развитие.

(2) Планирането, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти се осъществяват на национално, регионално, общинско и училищно ниво.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си с цел подобряване качеството на работата им и повишаване резултатите и качеството на подготовка на децата и учениците.

(4) Директорът на училище е длъжен да осигурява необходимите условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.

Чл. 145. (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти от ПГ „Стефан Караджа“ е необходимо да се извърши от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации. Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва и от обучителни организации, чийто програми за обучение са одобрени при условията и по реда на ЗПУО.

(2) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти по ал. 1 се измерва чрез система от квалификационни кредити и се удостоверява с документ. Системата от квалификационни кредити се определя с Наредба №15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни да повишават квалификацията си по програми на организацията по ал. 1 в не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране.

(4) Държавата създава условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти по ал. 3.

Чл. 146. (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти може да се организира и в училище чрез обмяна на добри практики в различни форми, както и по международни и национални програми. Вътрешноинституционалната квалификация се измерва в академични часове и за нея не се присъждат квалификационни кредити.

(2) ПГ „Стефан Караджа“ е длъжно да осигурява условия за повишаване на квалификацията по ал. 1 в не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист.

Чл. 147. (1) Въз основа на достигнатото равнище на квалификация педагогическите специалисти може да придобиват професионално-квалификационни степени.

1. пета професионално-квалификационна степен;
2. четвърта професионално-квалификационна степен;
3. трета професионално-квалификационна степен;
4. втора професионално-квалификационна степен;
5. първа професионално-квалификационна степен;

(2) По-високото равнище на квалификация е основа за придобиване на по-висока професионално-квалификационна степен.

(3) Професионално-квалификационните степени, които придобиват педагогическите специалисти на ПГ“Стефан Караджа“ трябва да са присъдени от висши училища, които провеждат обучение за придобиване на професионална квалификация „учител“ и имат програмни акредитации за провеждане на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма, съответстваща на учебен предмет от училищната подготовка.

(4) Професионално-квалификационните степени и условията и редът за придобиването им се определят с Наредба №15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на педагогическите специалисти.

Чл. 148. (1) Постигнатите професионални компетентности се отразяват в професионално портфолио на педагогическия специалист.

(2) Професионалното портфолио подпомага атестирането и самооценяването на педагогическия специалист.

(3) Целите, функциите и съдържанието на професионалното портфолио се определят с Наредба №15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Раздел IV: Кариерно развитие на педагогическите специалисти

Чл. 149. (1) Кариерното развитие е процес на усъвършенстване на компетентности при последователно заемане на учителски или възпитателски длъжности или при придобиване на степени с цел повишаване качеството и ефективността на образоването.

(2) Учителските длъжности в ПГ по ПГ“Стефан Караджа“ са:

1. учител;
2. старши учител;

(3) Кариерното развитие на педагогическите специалисти, с изключение на учителите, се осъществява чрез последователно придобиване на втора и първа степен. Присъждането им се извършва от работодателя по ред и начин, регламентирани в чл. 75 от Наредба №15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(4) Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, получените квалификационни кредити, придобитата професионално-квалификационна степен, както и резултатите от атестирането им.

(5) По-големият брой квалификационни кредити и по-високата професионално-квалификационна степен са основание за по-бързо кариерно развитие на педагогическите специалисти, независимо от учителския стаж.

(6) Условията и редът за заемане на учителските длъжности по ал. 2 както и за по-бързото кариерно развитие на педагогическите специалисти се определят с Наредба №15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Раздел V: Поощряване и награждаване на педагогическите специалисти

Чл. 150. (1) Педагогическите специалисти се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в училищното образование.

(2) Министърът на образованието и науката и началникът на РУО със заповед може да учредяват награди за педагогическите специалисти на национално, съответно на регионално ниво.

Чл. 151. (1) Педагогическите специалисти може да бъдат награждавани и поощрявани с отличия и награди за образцово изпълнение на задълженията си със заповед на работодателя си.

(2) Отличията и наградите за образцово изпълнение на задълженията могат да бъдат:

- Награда на името на патрона
- Похвална грамота
- Материално стимулиране при особено големи заслуги за издигане престижа на ПГ „Стефан Караджа“.

ГЛАВА XI. ИНФОРМАЦИЯ И ДОКУМЕНТИ

Чл. 152. Информацията за дейността на ПГ „Стефан Караджа“ се отразява в модул „Институции“ от НЕИСПУО като списък – образец, който служи за отразяване на информацията за институцията, организацията на образователния процес за учебната година и установяване на съответствието с нормативната уредба в системата на предучилищното и училищното образование. Въвеждането и работата с нея се извършва по реда съгласно Наредба № 8 за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование. Данните се съхраняват в НИЕСПУО в срок от 5 години.

Чл. 153. Документите в системата на предучилищното и училищното образование и в частност в ПГ „Стефан Караджа“ като училище, се издават, водят и съхраняват при спазване на Наредба № 8 за информацията и документите и Номенклатурата на делата на ПГ „Стефан Караджа“.

ГЛАВА XII: ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I: Директор

Чл. 154. (1) Орган за управление и контрол в ПГ „Стефан Караджа“ е директорът.

(2) Директорът по ал. 1 управлява и представлява ПГ „Стефан Караджа“.

Чл. 155. Директорът организира и контролира цялостната дейност на институцията в съответствие с правомощията, определени с Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 156. (1) В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди.

(2) Административните актове на директора могат да се оспорват по административен ред пред министъра на образованието и науката;

(3) Административните актове на директора по ал. 2 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 157. (1) При управлението и контрола на учебната, учебно-производствената, административно-стопанска дейност директорът се подпомага от заместник-директор по учебно-производствената дейност.

(2) Функциите на ЗДУПД се определят от директора и се отразяват в длъжностна характеристика.

Чл. 158. (1) ЗДУПД изпълнява норма за преподавателска работа и е педагогически специалист.

(2) Заместник-директора изпълнява и други задължения, възложени от директора и произтичащи от спецификата на длъжността им в ПГ „Стефан Караджа“.

Чл. 159. (1) При отсъствие на директора на училище за срок, по-малък от 60 календарни дни, той се замества от определен със заповед за всеки конкретен случай от заместник-директора, а при невъзможност – от определен със заповед педагогически специалист от институцията. Заповедта се издава от директора, а при невъзможност – от Началника на РУО.

(2) При отсъствие на директора, по-дълъг от срока по ал. 1, Началника на РУО сключва трудов договор с друго лице за временно изпълняване на длъжността „директор“.

Раздел II: Педагогически съвет

Чл. 160. (1) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в ПГ „Стефан Караджа“ е педагогическият съвет.

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти.

(3) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица.

Чл. 161. (1) Директорът на ПГ“Стефан Караджа“ е председател на педагогическия съвет и осигурява изпълнението на решенията му.

Чл. 162. (1) Педагогическият съвет в ПГ“Стефан Караджа“:

1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране;
2. приема правилник за дейността на училището;
3. приема училищните учебни планове;
4. приема формите на обучение;
5. приема годишния план за дейността на училището;
6. приема мерки за повишаване качеството на образоването;
7. приема програма за превенция на ранното напускане на училище;
8. приема програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи;
9. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;
10. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в ЗПУО;
11. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
12. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
13. запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;
14. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
15. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

(2) Документите по ал. 1, т. 1 -8 се публикуват на интернет страницата на училището.

(3) За всяко заседание на ПС се води протокол. В първия за всяка учебна година протокол на ПС се вписват имената на членовете.

(4) ПС има кворум и може да взима решения при присъствие на поне 2/3 от членовете му.

(5) Решения се приемат с обикновено мнозинство.

(6) Заседанията се провеждат по график, плануван в годишния план на ПГ“Стефан Караджа“.

Раздел III: Комисии и методически обединения

Чл. 163.(1) В ПГ „Стефан Караджа“ се създават постоянни и временни комисии за определен вид дейност на основание на нормативни документи или решения на ПС.

(2) Комисиите и състава им се определят от директора на училището след одобрението на ПС;

(3) В комисия участват членове на училищния екип, които имат най-добри познания в дадена област

(4) Работата на комисията протича:

1. Под ръководството на председателя или упълномощено от него лице;
2. Всяко заседание на комисията се протоколира;
3. Комисията изработва свои правила за работа;
4. Заседанията на комисията са отворени;
5. Комисията може да възлага на всеки член от педагогическия персонал задачи;
6. Комисията запознава директора с проекта за изпълнение на дадена задача;
7. Комисията работи в екип;
8. Работата на постоянните комисии е регламентирана в годишния план на училището

Чл. 164. (1) В ПГ“Стефан Караджа“ се създават методически обединения на основание решение на ПС, както следва:

1. Методическо обединение „Общообразователна подготовка“;
2. Методическо обединение „Професионална подготовка“;
3. Методическо обединение „Класни ръководители“.

(2) Методическите обединения се ръководят от председател, избран с решение на ПС.

(3) Членове на съответните методически обединения са педагогически специалисти, както следва:

1. В методическото обединение „Общообразователна подготовка“ – учителите по ООП;
2. В методическо обединение „Професионална подготовка“ – учителите по професионално обучение – теория и практика;
3. Методическо обединение „Класни ръководители и възпитатели“ – класните ръководители на учениците от дневна форма.

(4) Задължения на председателя на МО:

1. Да свиква съвещания на МО.
2. Да изготви план за работата на МО, който се одобрява от ПС и се утвърждава от директора.
3. Отговаря за изпълнението на заложените в плана дейности и постигането на целите.
4. Отговаря за протоколиране на съвещанията на МО.
5. Отговаря за отчетността на МО.

(5) Задължения и функции на методическите обединения:

1. Повишаване на научната, педагогическата и методическата подготовка и създаване на мотивация за самоусъвършенстване на учителите за модернизиране на образоването в контекста на учене през целия живот и кариерно развитие.

2. Проектиране и реализиране на адекватни модели за вътрешноинституционална и външноучилищна квалификация на учителите, с помощта на които да постига по-добро качество на преподаване и развива позитивна нагласа към по-нататъшното учене, критично мислене и творчеството.

3. Чрез нововъведения в преподаването, ученето и оценяването на познанията и уменията на учениците да се работи за повишаване качеството на общообразователна, професионалната подготовка, възпитанието на учениците и гражданско им образование.

4. Изпълнение целите на Стратегията за развитие на училището

ГЛАВА ХIII: ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл. 165. (1) С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към ПГ“Стефан Караджа“ е създаден обществен съвет.

(2) Общественият съвет към ПГ“Стефан Караджа“ е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението им.

Чл. 166. (1) Общественият съвет се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансирания орган и най-малко трима представители – на родителите на ученици от училище, както и представител на работодателите.

(2) Представителят на финансирания орган се определя от министъра на образоването и науката – първостепенен разпоредител с бюджет.

(3) Представителите на родителите за изльзват на събрание на родителите.

(4) За представители на родителите могат да бъдат избириани:

1. родители на ученици от училището;

2. професионално доказани личности от различни области на обществения живот, изявени общественици, спомоществователи, бивши възпитаници, които не са родители на ученици от училището.

(5) Представителят на работодателите се определя от областния управител по предложение на представителните организации на работодателите.

(6) Съставът на обществения съвет включва и резервни членове напредставителите по ал. 1.

(7) Участието на членовете в обществения съвет е на доброволни начала и е безвъзмездно.

Чл. 167. (1) Не може да бъде член на обществения съвет лице, което е:

1. осъждано за умишлено престъпление от общ характер

2. член на настоятелството на училището;

3. в трудово или облигационно правоотношение с училището, изпълнител или в трудово правоотношение с изпълнител по договор, възложител по който е училището, първостепенният разпоредител с бюджета на ПГ „Стефан Караджа“.

(2) Членовете на обществения съвет попълват декларация, с която удостоверяват липсата на обстоятелствата по ал. 1.

Чл. 168. (1) Общественият съвет към ПГ „Стефан Караджа“:

1. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;

2. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите за превенция на ранното

напускане на училище и за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и при обсъждане на избора на училищни символи и ритуали;

3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на училището, външното оценяване и инспектирането на училището;

4. дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му;

5. съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;

6. съгласува училищните учебни планове;

7. участва с представители в комисииите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

8. сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;

9. участва с представители в създаването и приемането на етичния кодекс научилищната общност;

10. участва с представител в провеждането на конкурса за заемане на длъжността „директор“ на ПГ „Стефан Караджа“;

11. участва с представители в заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас.

(2) Общественият съвет дава становища по други въпроси по искане на директора, педагогическия съвет, регионалното управление на образоването или Министерството на образоването и науката.

(3) При неодобрение от обществения съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и 6 те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

(4) В срок до 31 март на текущата година директорът представя на обществения съвет проекта на бюджет на училището за становище.

(5) Към проекта на бюджет по ал. 4 директорът на ПГ „Стефан Караджа“, прилага обяснителна записка с информация за:

1. очакваните приходи и разходи по видове;
2. параметрите, въз основа на които са формирани разходите за персонал – численост, размер на възнагражденията, другите плащания за персонал, осигурителни вноски;
3. списък на капиталовите разходи;
4. разпределение на бюджета по дейности;
5. основните ограничения при формирането на бюджета;
6. размера на целевите средства по видове
7. размера на установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;
8. размера на собствените приходи и остатък от предходни.

(6) Директорът е длъжен да представи мотивиран отговор по всяко конкретно предложение, съдържащо се в становището по ал. 4, в случай че съответното предложение не е прието и намерило отражение в проекта на бюджет.

Чл. 169. (1) Общественият съвет изготвя отчет за своята дейност за предходната учебна година, който се:

1. поставя на мястото за обявления в сградата на училището;
2. публикува на интернет страницата на училището.

(2) Общественият съвет използва и други подходящи начини за информиране на родителите за работата му и за взетите решения.

Чл. 170. (1) Общественият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година.

(2) В заседанията на обществения съвет могат да бъдат канени и служители на институцията, на регионалното управление на образоването, експерти, на работодателите, на синдикатите, на юридическите лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица.

Чл. 171. (1) Директорът на училището има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.

(2) Директорът е длъжен при поискване от обществения съвет да предоставя всички сведения и документи, необходими за дейността му.

(3) При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.

Чл. 172. (1) За всяко заседание на обществения съвет се съставя протокол и присъствен списък. Списъкът се подписва от присъстващите лица. Протоколът се номерира, съобразно поредността на провеждането и се подписва от председателя и от лицето, което го е съставило.

(2) В срок до 3 дни от провеждане на заседанието протоколът се регистрира в дневника за входяща кореспонденция на училището.

Чл. 173. (1) Кореспонденцията и документите за дейността на обществения съвет се съхраняват в училището на място, определено от директора.

(2) Административното и техническо подпомагане на обществения съвет се извършва от длъжностно лице от училището, определено от директора.

(3) Общественият съвет осъществява своята дейност без допълнителен персонал и издръжка.

ГЛАВА XIV: УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Чл. 174. Качество на образоването е степента на съответствие на предоставяните публични образователни услуги с:

1. нормативните изисквания (закони, държавните образователни стандарти и други юридически актове);
2. очакванията на гражданите и потребителите на образователните услуги (ученици, родители, работодатели);
3. очакванията на други заинтересовани страни.

Чл. 175. Управлението на качеството е непрекъснат процес на организационно развитие, основан на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения в работата на ПГ по ПСТТ.

Чл. 176. Анализирането, планирането, изпълнението на дейностите и внасянето на подобрения в работата на ПГ по ПСТТ се извършват при условия и по ред, определени в ДОС за управление на качествното в институции.

Чл. 177. (1) Оценяването се извършва чрез самооценяване и инспектиране.

(2). Самооценяването се извършва при условия и по ред, определени с ДОС за управлението на качеството в институциите, а инспектирането – при условия по ред, определени с Наредба №15/08.12.2016 г. за инспектирането на детските градини и училищата.

ГЛАВА XV: ФИНАНСИРАНЕ И ИМУЩЕСТВО

Чл. 178. (1) Дейностите в ПГ“Стефан Караджа“ се финансират със средства от държавния бюджет, европейски фондове и програми и други източници при спазване на разпоредбите на Глава шестнадесета от ЗПУО и Наредба за финансирането на институциите.

Чл. 179. (1) ПГ“Стефан Караджа“ прилага система на делегиран бюджет, която дава право на директора:

1. на второстепенен разпоредител с бюджет;
2. да извърши компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. между дейности, като уведомява за това първостепенния разпоредител с бюджет;
3. да се разпорежда със средствата на училището;
4. да определя числеността на персонала, индивидуалните възнаграждения, преподавателската натовареност и броя на групите и паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигурява прилагането на учебния план.

(2) Първостепенният разпоредител с бюджет делегира права на директора на училище да реализира собствени приходи.

Чл. 180. Директорът представя на обществения съвет и пред общото събрание на работниците и служителите тримесечни отчети за изпълнението на бюджета на училището в срок до края на месеца, следващ съответното тримесечие.

Чл. 181. Собствените приходи на ПГ“Стефан Караджа“ могат да бъдат:

1. приходи от наем на недвижими имоти и движими вещи;
2. приходи от услуги от практическо обучение;
3. приходите от дарения и завещания;
4. други приходи, определени с нормативен акт.

Чл. 182. Държавните недвижими имоти, предоставени за управление на ПГ“Стефан Караджа“, са публична държавна собственост.

ГЛАВА XVI.СПЕЦИФИЧНИ ПРАВИЛА ПРИ ОРГАНИЗАЦИЯТА НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС.

ДРУГИ ИЗИСКВАНИЯ НА ВЪТРЕШНИЯ РЕД В ПГ“Стефан Караджа“

Чл. 183. Учебните занятия в училище могат да бъдат посетени от Началника на РУО и от експертите по негова заповед, съгласно утвърдения план за контролната дейност на РУО, от директора и заместник-директори на ПГ „Стефан Караджа“, съгласно плановете им за контролна дейност, от комисия по инспектирането, определена от директора на НИО, както и от родителите.

Чл. 184. Категорично се забранява в учебното заведение да се организират дейности на политическа, религиозна и етническа основа.

Чл. 185. Отговорност за пропускателния режим в учебната сграда носи дежурният по пропускателен режим, на смяна, дежурните за деня учители.

Чл. 186. След всяка ваканция учениците да се инструктират за мерките за безопасност в компютърните кабинети, лабораториите, учебните работилници и физкултурния салон.

Чл. 187. Организирането на обучението по информационни технологии в училището се извършва съгласно Наредба №9 за здравно хигиенните изисквания при използването на персонален компютър в обучението и извънучебни дейности (ДВ бр. 46 от 07.06.1994г.), като:

(1) В началото на учебната година учителите по съответните предмети разработват и представят за утвърждаване на директора инструкция за работа в компютърните кабинети, при спазване правилата за безопасна работа с персонален компютър, съгласно горепосочената наредба;

(2) Инструктират учениците, съгласно сроковете, посочени в Правилника за здравословни и безопасни условия на обучение и труд в училището;

(3) Инструкцията представлява неразделна част от правилника за ЗБУТ.

Чл. 188. Учителите по физическо възпитание и спорт:

(1) Разработват програма за организация на часовете за ученици, освободени от часовете по физическо възпитание и спорт (при наличие на такива) и я представят за утвърждаване от директора;

(2) Запознават учениците и родителите с програмата;

(3) Програмата, в случай, че е изготвена, представлява неразделна част от настоящия правилник.

ГЛАВА XVII: АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 189. (1) Родители, които не осигурят присъствието на децата си, подлежащи на задължително училищно образование, записани в дневна форма на обучение в училище, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв.

(2) При повторно извършване на нарушението по ал. 1, глобата е в размер от 100 до 500 лв.

(3) Актовете за установяване на нарушенията по ал. 1, се съставят от длъжностни лица, определени от кмета на общината.

(4) Наказателните постановления се издават от кмета на общината или от овластено от него длъжностно лице.

(5) Събранието средства от глоби постъпват в приход по бюджета на съответната община и се разходват само за дейности, свързани с подпомагане на равния достъп, както и за развитие на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 190. Актовете за установяване на нарушения и наказателните постановления по тази глава се съставят, издават и обжалват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилникът влиза в сила от датата на заповедта на директора за утвърждаването му и отменя досега действащия правилник.

§ 2. Всяка актуализация на правилника влиза в сила от датата на заповедта на директора за утвърждаването му.

§ 3. Учениците и щатния персонал имат право да правят предложения за изменение на правилника, адресирани до директора. Предложенията се внасят за разглеждане на ПС. Разглеждат се само предложения, които са в съответствие със ЗПУО, ЗПОО и поднормативните актове за прилагането им.

§ 4. Директорът може да издава заповеди и разпоредби, с които да регламентира неурядени с този правилник въпроси.

§ 5. Настоящият правилник се публикува на интернет страницата на училището в тридневен срок от утвърждаването му.

§ 6. Класните ръководители запознават родителите и учениците с правилника в 10-дневен срок след началото на учебната година. Изготвят списък с имената и подписите на запознатите с Правилника за дейността ученици и родители, който се съхранява с общата документация на класа. Запознаването може да бъде извършено и чрез интернет страницата на училището.

§7. За всеки нерегламентирани с настоящия правилник случай важат ЗПУО, ЗПОО и поднормативните актове за прилагането им.

§8. Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) (ДВ, бр. 79 от 2015 г.)

§9. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (ДВ, бр. 74 от 2016 г.)

§10. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 1.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците

§11. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 13 от 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурн ото образование